

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz.
(Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13.
Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független
Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon:
41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Haláira ítélték és kivégezték Szita Pált és Imreh Jánost, a Húsert spekuláns, feketéző vezetőit
Hatalmas jelentőségű javítások a társadalombiztosítási szolgáltatás terén

Övenkéttagú kolhozparaszt küldöttség érkezik a Szovjetunióból

A Magyar Népköztársaság földművelésügyi miniszterének meghívására vasárnap este 52 tagú kolhozparaszt-küldöttség érkezik a Szovjetunióból (Kárpát-Ukrajnából), amely mintegy három hétig tartózkodik hazánkban.

A kolhozparaszt-küldöttség tagjai Kárpát-Ukrajnában élő magyar kolhozparasztok. A küldöttség budapesti územek megtekintése után az ország különböző vidékein falvakat, termelőszövetkezeteket, gépállomásokat, állami gazdaságokat és mezőgazdasági tudományos intézeteket látogat meg. Látogatása nagyjelentőségű mezőgazdaságunk és termelőszövetkezeti mozgalmunk fejlődése szempontjából. Kárpát-Ukrajná kolhozainak elenjáró tagjai a magyar falvak termelőszövetkezeti tagnak, valamint az egyénileg dolgozó parasztságok átadják tapasztalataikat. Emondják tanácsaikat és elmondják azt is, hogyan élnek magyar testvéreink a Szocialista Szovjetunióban, ahol Lenin-Sztálin politikája érvényesül a népek és nemzetek viszonyában. Alig egy hónapja, hogy parasztküldöttségünk visszatért a Szovjetunióból, ahol a világ legfejlettebb mezőgazdaságát, a szovjet kolhozok és szovhozok munkáját és a kolhozparasztok szabad, boldog életét tanul-

mányozta. A Szovjetunióknak újabb hatalmas segítsége számunkra, hogy elküldi hozzánk Kárpát-Ukrajna kolhozainak elenjáró dolgozóit.

A delegáció vezetője Popovics Demeter, az Ukrajna Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelső Tanácsának tagja, helyettese Lengyel József, a beregovei (beregvasi) „Lenin”-kolhoz elnöke. A küldöttség tagjai közül hatan a „Szocialista munka hőse” érdemrend tulajdonosai.

A küldöttség tagjai a következők: Kovács Lajos, Kovács Gizella, Horváth Lajos, Leskovicz Sándor, Kustyan Sándor, Gadu Béla, Boeska Pál, Csatári Károly, Hrobák Mária, Váró Mihály, Kiril Lajos, Dorogi György, Antal Ilona, Juhász Erzsébet, Zaboltna Irén, Smajda Ilona, Utvergelj Géza, Manzak Pál, Juhász Vera, Balogh András, Kató Margit, Magasok Miklós, Eperjesi Erzsébet, Csele Károly, Borkó Amália, Bencz Mihály, Szanyi Sándor, Konovál Etel, Demeter József, Sító Béla, Benedek György, Molnár Ilés, Balla Sándor, Sós Ernő, Kiss Magda, Bodó Ferenc, Molnár Péter, Bókoly István, Imre Bertalan, Bodó Erzsébet, Rákosi Pirokka, Benedek Ferenc, Vlagyimir Mihály, Molnár Géza, Varga Sándor, Szmotkó Sándor, Szabó Julianna, Maczkó Mária, Tóth István, Baráth János.

A túlteljesítési prémiumon felül jutalomban részesítik a jó minőségű munkát végző traktorosokat

A földművelésügyi miniszter rendeletét adott ki, amely szerint az a traktorista, aki az őszi tálajmunkálatok során a számára előírt mennyiségi terv teljesítése mellett kiváló minőségű munkát végez, a kollektív szerződés értelmében járó túlteljesítési prémiumon felül 200 Ft-ig terjedő jutalomban kell részesíten.

Az olyan traktorista részére, aki a mennyiségi tervet túlteljesítette ugyan, de végzett munkája minősége kifogás alá esik, a kollektív szerződés alapján túlteljesítési prémiumot kifizetni nem lehet.

A gépállomás egyéb dolgozóit (gépállomásvezető, politikai helyettes, főgépész, s.b.) részére is csak akkor szabad a kollektív szerződésben megállapított pré-

miumot folyósítani, ha a gépállomás által végzett munka minősége kifogás alá nem esik.

MEGNYILT A BUKARESTI MAGYAR KIÁLLÍTÁS

Ünnepélyes keretek között megnyílt a bukaresti magyar kiállítás, melyen megjelent Petru Groza, a Román Népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

Szentkóvics Sándor, a Román Népköztársaság könnyűipari minisztere hangsúlyozta, hogy a szovjet hadsereg hősi harcainak születte meg a román és a magyar nép szabadsága. A két nép kapcsolatai megváltoztak, mert boldog szocialista jövőjük épült, a nagy Szovjetunió állandó támogatásával.

KÉSZÜLJÜNK A MAGYAR BÉKEKONGRESSZUSRA!

A Megvédjük a Békét-mozgalom Országos Tanácsa felhívása a magyar néphez

A „Megvédjük a Békét”-mozgalom Országos Tanácsa rendkívüli ülést tartott, amelyről az alábbi felhívással fordul a magyar dolgozó néphez:

A világ békéjét egyre közvetlenebbül fenyegetik az imperialista háborús uszítók. Az amerikai imperialisták és csatlósai az Egyesült Nemzetek Szervezetének zászlaját kalózlógóknak használva, aljas orvátmadást intéztek a békeszerető koreai nép ellen, repülőgépeik nap mint nap kenyérlélen bombázzák a békes koreai városokat és falvakat, tömegével döntik romba a kórházakat, iskolákat és templomokat, ezrelkek pusztítják el a békes lakosokat, a földjeiken dolgozó parasztokat, a lehetetlen árgétek és ártatlan gyermekeket. Az imperialista kalandorok millióit profitjuk érdekében ki akarják terjeszteni a háborút az egész földrésre.

Ebben a helyzetben mérhetetlen jelentősége van annak, hogy a világ leghatalmasabb állama a Szovjetunió, szembeszállva a háborús provokációkkal, az imperialisták örült fegyverszerzésével — a béke védelmének hatalmas alkotásait szervezte meg. Csodálatos arányú építőmunkájával is hirdeti és erősíti a békét. Mérhettelen a jelentősége annak, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén a Szovjetunió küldöttsége oly nyomatékosan szól emel a nemzetek közötti megértés, a világ békéjének megszilárdítása érdekében.

A világ népei mind hatalmasabb tömegekben sorakoznak a békéért folytatott harc zászlaja alá, felismerve az emberiséget fenyegető határtalan veszedelemet. Az atomfegyver használatának betiltását követelő stockholmi felhívás aláíróinak száma már meghaladja a 400 milliót. A mozgalom nagy sikeréhez hozzájárul a magyar nép is: több mint hétmillió magyar csatlakozott a stockholmi békefelhíváshoz.

Mélyszéges felháborodást váltott ki a világ minden részén a becsületes emberek soraiban az imperialisták koreai agressziója és Kína ellen irányuló provokációja. A koreai nép hősiessége harca iránti szolidaritását fejezte ki a magyar nép is az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez intézett tiltakozó táviratokkal, kórházvonat és orvoscsoport,

valamint nagyszámú ajándékcsomag küldésével. A háborús veszély növekedése azonban kötelességünk teszi, hogy még szilárdabban folytassuk a háborús gyújtogatók ellen, személtentül leplezzük le és szigeteljük el az emberiség létféjének ezerszáz ellenségeit. A békeharc jegyében tartotta ülését egy hónappal ezelőtt Prágában a Béke Hívei Allandó Bizottságának elnöksége. Az ülésről kibocsátott felhívás a béke mozgalom további szélesítését tűzte feladatul, a koreai agresszió megszüntetése, a fegyverkezés általános korlátozása és ellenőrzése a világbéke biztosítása érdekében. A prágai tanácskozás a békétábor erejének továbbvitelére összehívta Londonban november közepére a Béke Hívei II. világkongresszusát. A béke-sokmillió magyar táborát ezen a kongresszuson erős magyar küldöttség fogja képviselni. A békevilágkongresszus magyar küldötteinek megválasztására és a békeharc feladatainak megbeszélésére a „Megvédjük a Békét”-mozgalom Országos Tanácsa összehívja Budapestre november 4-5-re a magyar békekongresszust.

Felhívjuk a békebizottságokat, a béke minden magyar hívét, hogy járuljon hozzá békekongresszusunk méltó előkészítéséhez. A kongresszus küldöttét október végén minden üzemben, faluban, városrészben, demokratikus úton a nép választja meg. Kössük össze a küldöttek megválasztását a legszélesebb felvilágosítási, nevelő munkával, amelynek során a lakosság minden rétegét, a legkülönbözőbb társadalmi szervezetek tagjait, mozgósítjuk békénk tevékeny védelmére.

A magyar nép nagy békeművének az ötvenes tervben dolgozik. Ennek a tervnek hatalmas alkotásai — mint pl. a földalatti gyorsvasút — fényes bizonyítéka annak, hogy a magyar nép szilárdan halad a békés alkotómunka, a szocialista építés, hazánk felvirágoztatása útján. Ünnepeljük hatalmas békeművünket még jobb, még eredményesebb munkákkal. Az imperialisták háborús kardesórtetéseire és provokációira a legméltóbb válasz országunk további erősítése.

— Munkások! Erősítsétek a békétáborot és készültetek a béke-

kongresszusra, a munkaverseny további fellendülésével, az új normák túlszárnyalásával, a népgazdasági tervek teljesítésével és túlteljesítésével!

— Dolgozó parasztok! Készültetek a békekongresszusra az őszi mezőgazdasági munkák időben való elvégzésével! Teljesítsétek minden egyénileg dolgozó paraszt, minden termelőszövetkezet és minden állami gazdaság a minisztertanács határozatának megfelelően határidőre a vetéstervet!

— Ertelmiségiek! Készültetek békekongresszusunkra a hivatalokban, intézményekben, laboratóriumokban, iskolákban, még jobb munkával, a szocialista építés még fokozottabb segítségével!

Dolgozó kisemberek, kisiparosok, kiskereskedők, asszonyok, fiatalok, bármely vallásfelekezethez tartozó hívők!

Készültetek a békekongresszusunkra azzal, hogy még példásabban teljesítitek hazánk iránti kötelezettségeiteket. Még szilárdabban sorakoztok a nagy szovjetunió vezető békétáborba! Támogassátok a békebizottságokat és vegyetek részt munkájukban!

Békekongresszusunk előtt, október 22-én választja meg a magyar nép a helyi tanácsokat. Nagy napja lesz ez a magyar népek. Legyen a tanácsválasztás Magyarország népe legteljesebb egységének, izzó hazaszeretetének kifejezése! A tanácsválasztások győzelme — a magyar béke ügyének győzelme, sorakozzon fel hát Magyarország minden választója a népfőnt mög, harcoljon a győzelmes tanácsválasztással a békekongresszus sikeréért!

— A béke a magyar nép számára fejlődő és virágzó országot, fiatalokunk ragyogó jövőjét, a szocializmus győzelmes építését, szép és boldog életet jelent. Ezt a békét készek vagyunk tántoríthatatlanul a háborús gyújtogatók minden támadásával szemben megvédeni. Ha összefogunk, ha millió és millió magyar dolgozó szilárdan helyt áll a békeharcban, akkor le tudjuk fogni az imperialista hőbörök gyilkos kezét. Es biztositani tudjuk népünk számára a tartós békét.

A „Megvédjük a Békét”
mozgalom Országos
Tanácsa.

Ítélet a dolgozó nép elvetemült megkárosító felett: Szita Pált és Imreh Jánost halálra, társaikat 10-15 évi fegyházra ítélte a munkásbíróság

Szombaton reggel 8 órakor kezdte meg a budapesti törvényszék tanácsa min. munkásbírósága, a Húser-társaság NV korrupt, panamista vezetői bűntényének tárgyalását. A vádlottak a dolgozókat meglopással, a közellátást veszélyeztető bűncselekményekkel vádolva kerültek a bíróság elé.

A vádirat ismertetése során Solty Vilmos tanácselnök felolvasta a bíróság határozatát, melyben ezek a korrupt spekulánsok követtek el. A vádirat egy-egy mondata jellemző képet nyújt a vádlottakról. Szita Pál a „dolgozó nép ellensége”, Szita Pál és Imre János „mindketten a munkásosztály elvetemült ellenségei”. A fasiszták-ból lett jobboldali szociáldemokraták félmillió kg-ot meghaladó mennyiségű húshoz jutottak hozzá, hogy a vásárló közönséget megkárosítsák. A vádlottak ilyenformán négymillió forintot meghaladó hasznot húztak ki a vásárlók zsebéből.

Milliókat sikkasztottak el a nép vagyonából

Ezek a személyek — kérdezi Olty tanácselnök — akik ön, és az ellenőrzés többi személyek megvesztegettek, nem követtek el az ön tudomása szerint semmi visszaélést?

Szita: Nem követtek el.

Ezeknél a szavaknál a felháborodás moraja zúg végig a termen. Az elvetemült panamista nem lát visszajelést abban, hogy milliókat sikkasztottak el a nép vagyonából.

— Mennyire becsüli Ön ezt a kárt, amellyel a nép vagyonát megrövidítették.

Nyilas párttag és jobboldali szocdem volt a nép megkárosítója

Elnök: Tehát volt olyan eset, hogy nem fogadták el?
Szita: (Zavart hallgatás után) Nem volt.

A továbbiakban kiderült, hogy a vádlott meghamisította szociáldemokrata párttagsági könyvét és úgy tüntette fel, mintha 1941 óta résztvevő volna a munkásmozgalomban.

Döbbenet csend lett úrrá a hallgatóság körében, amikor dr. Gönczi György ügyész új bizonyítékokat írt a bíróság elé: Szita eredeti bolsevis nyilatkozatát a nyilasok részére adták.

— Még egyen egy kérdés, személyi körülményeit illetően, szólt meg az ügyész. — Volt-e család a családban? Volt nyilas a családban? Volt burzsu a családban?

Szita: (megszépen ismétli az ügyész kérdését) Burzsu?

Ügyész: Államostott üzemi tulajdonosa.

Szita: A bátyám.
Ezután Imreh Jánost, a Húseri osztályvezetőjét vezették elő. Imreh János elmondta, hogy ő ellenőrizte az ellenőri kar munkáját. Ennek ellenére, hogy vesztegetési pénzeket fogadott el, azt állította, hogy „igyekezett megakadályozni a korrupt elharapódzást az ellenőri karban”.

Hogyan jutottak az egyes áruhávezetők ahhoz, hogy Önnek és vezérigazgatójának megvesztegetési pénzeket juttassanak? — kérdezi az elnök.

Imre: Több osondot tettem a kisvárdi húsáruházba és az így nyert húst feketézésre fordítottam. Az államügyész kérdéseire Imreh bevallja, tudomása volt arról, hogy az áruhávezetők egyrészt

Szita Pál az elölrándó vádlott az elnök kérdéseire válaszolva igyekezik kibújni a súlyos vádak alól. Szita azonban nem tudja letagadni, hogy komoly megvesztegetési összegeket vett át az áruhávezetőkől és hogy bűntársával együtt dezorganizálta a dolgozók elátását.

— Kijött kapott ilyen pénzt? — kérdezi az elnök.

— Kaptam Koncztól — dadogja Szita.

Elnök: És még kijött?

Szita: Vékony és Hízsnyal áruhávezetőkől 2.400 forintot kaptam.

Az elnök kérdése után kiderült, hogy valóságos rendszerré vált az ellenőrök és a Húser-társaság megvesztegetése egyes áruhávezetők részéről, akik az áruhá hátsó helyiségében minden különösebb felelősség nélkül nyomtak felettük kezébe megvesztegetési pénzeket.

Szita: Mint a rendőrségen és ügyészségen kiszámítottunk kb 4 millió forintot.

Elnök: Mennyi idő alatt?

Szita: Egy év alatt.

Elnök: Honnan vették ki ezt a 4 millió forintot?

Szita: A társadalmi tulajdonból.

A vádlott ezután tagadni próbálta, hogy folyamatosan kapott volna pénzeket, de egyik mondatával meghazudtolja a másikat.

— Három hónapon keresztül fogadtam el pénzeket és már kb három hónappal ezelőtt nem fogadtam el.

Ügyész: Mit tett, amikor meg tudta, hogy az intézők korruptok?
Imreh: Kérjük a kereskedelmi központot, hogy az intézőket váltásák le!

Ügyész: A kereskedelmi központ küldött ki becsületes kereskedelmi dolgozókat, akiket azonban Önök elnyomtak. Mit mondtak akkor, amikor a negyedrangú hús-küldék a kültetki áruhába?
Imreh: Jó lesz az a proliknak.

Hízsnyal Pál vádlott beismerte, hogy min, fiókvezető illetéktelen jövedelmeket szerzett oly módon, hogy a kémért húshoz több esonot jött. Elmondta, hogy az ellenőrkön kívül nagyobb összegeket juttatott Imreh János osztályvezetőnek és Szita Pál vezérigazgatónak. Hízsnyal az összeharagsolt pénzből 1948-ban 23 ezer forintot házat vásárolt. Amikor lánya férjhez ment, ötezer forintot adott neki kelengyére. Saját magának ötezer forintos motorkerékpárt, 24 személyes ezüst készletet, két darab arany karkötőt vásárolt.

Ezután Solty István negyedrendű vádlott került sorra. Mint hentessegéd került a Húserhez, ahol később, mint üzlethez vezető dolgozott. Azelett önálló üzlete volt, segédet is tartott. Solty bevallotta, hogy meghamisította az áruhá könyvelését, és így havi 4-5000 forintot tett zsebre. Ebből rendszeresen sápot juttatott Imreh János osztályvezetőnek és az ellenőröknek. Elmondta, hogy Imreh köveletje is öle megvesztegetési pénzt.

Koncz József ötödrendű vádlott elmondta, hogy az áruhában a nagyobb tételeket nem blokkolták és azok ellenőriktől ő maga

kauszírozta be. Az így előállott hibái a mérésenként elkövetett csalásokkal pótolta. Elmondta még, hogy Szita Pált, Imreh Jánost és másokat is megvesztegetett.

Sipos József hatodrendű vádlott elmondta, hogy az elmúlt két esztendőben 80 ezer forintot csal és tudta, hogy ezeket a visszaéléseket mások is elkövetik.

Márta András hegedrendű vádlott, fiókvezető azt mondta, hogy a bűnre más korrupt fiókvezető példája csábította. Féj év alatt kb 25 ezer forinttal károsította meg az államot, a dolgozó népet.

Draskóczy László nyolcadrendű vádlott másfél év alatt saját bevallása szerint 50 ezer forintot sikkasztott. Ebben az évben négy alkalommal juttatott Imrheknak vesztegetési pénzt. A sikkasztott pénzből költözési díjat fizetett. Ezután tanú kihallgatásokra került sor.

A tanú kihallgatások során a tanúk sorra igazolták a vádat, majd az ügyész mondotta el a vádbeszédét.

— Ennek a pernek a során bebizonyosodott — mondotta —, hogy az ország mindenfelé van látva, amiről a nyugati államokban a dolgozók álmodni sem mernek, azonban bizonyítást nyert az is, hogy elvetemült burzsu és fasiszta elemek, volt nagyvágók, üzembajdonosok, rovtimukult spekulánsok jobboldali szociáldemokraták és leváltott nyilasok megtalálták a részt, ahol befura-

köthették közepünk vezető helyére. A vádlottak magatartásában élesen megváltozik az igazgyűlöletük a dolgozó néppel szemben.

Bebizonyosodott, hogy a Húser-társaság vezetője: Szita Pál vádlott, fasiszta ellenség. A jobboldali szociáldemokraták egyik kiképzésnek volt tagja Szita Pál is. A megkárosított milliók elkészre-dejt gyűlölettel emlegetik Szita Pál nevet, aki gonosztevő, a dolgozó nép ellensége és ilyen ítéletet is érdemel.

Az ügyész ezután a többi vádlottat jellemezte. Megállapította, hogy Imreh János, Hízsnyal Pál, Solty Pál feketézett, csal és meglopja a vásárló dolgozókat. Koncz József vádlott jelenléte az állami kereskedelemben Szita és Imreh bűntársaságát jerneli. Sipos József

Rettenjenek meg a dolgozó nép öklétől!

— A védőbeszéd elhangzása után Olty Vilmos tanácselnök kihirdette az ítéletet:

A budapesti munkásbíróság Szita Pált és Imreh Jánost bűnygyben a következő jogerős ítélettel hozta:

Szita Pált és Imreh Jánost halálra ítélte, a többi vádlottak közül Hízsnyal Pált és Sipos Józsefet 15-15 évi, Koncz Józsefet 13 évi, Solty Istvánt 12 évi, Márta Andrást és Draskóczy Lászlót pedig 10-10 évi fegyházra ítélté. A munkásbíróság az összes vádlottakkal szemben teljes vagyonelkobzást mondott ki.

A fegyházbüntetésre ítélt vádlottakat fizeti hivatalvesztésre és politikai jogaik gyakorlásának ugyanilyen tartalmú felfüggesztésére is ítélté. Büntetésük kijől-

Végrehajtották a halálos ítéletet

A budapesti munkásbíróság által halálra ítélt Szita Pálon és

vádlott terrorizmus módszerével bírta rá a pénztárost, hogy vele együtt hamisítson és együtt lopjon a dolgozóktól. Márta Andrásra a munkásbíróság előtt rábizonyult, hogy rovtimult árdrágító. Draskóczy László büntetvékenységének mondja azonos vádlottársával.

— A magyar munkásosztályt képviselő munkásbíróság — mondotta az államügyész — tanítsa dolgozó népünket arra, hogy az ítéletben is ismerje meg ellenségeit. Tanulja meg izzó gyűlölettel megemlésként őket. Azokat, akik arra törek, hogy megzavarják azt az építő munkát, amely gyönyörűvé teszi hazánkat, boldoggá teszi népünket. Számunkra sem enyhítő körülményt, sem otytényt nem találhatunk, amelyek alapján irgalmat remélhetnénk

ése utáni időre Budapest területéről öt évre kitiltotta őket.

Az ítélet indokolása a többi között megállapítja, hogy a főváros hús- és zsírelátásában az elmúlt hónapokban mutatkozó zavarok a kártévő banda munkája nyomán szaporodtak el. A munkásbíróság súlyosbíró és enyhítő körülmények egymásra vizsgálásával úgy találta, hogy Szita Pál és Imreh János esetében a súlyosbíró körülmények súlyosabbak, ezért velük szemben a törvényben lefektetett büntetés teljes szigorát alkalmazta. A társadalomnak azok, az ittraked, gyökereit verni nem tudó elmei, akik amúgyre megátalkodottak és anyyra elvetemültek, hogy sem a szép szó, sem a nevelés nem fog rajjuk, rettenjenek meg a dolgozó nép öklétől.

Imreh Jánoson az ítéletet szombaton este végrehajtották.

Az Elnöki Tanács határozata értelmében

a szakszervezetek veszik át a társadalombiztosítást

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a minisztertanács javaslatára törvényerejű rendeletet adott ki, amely a társadalombiztosítás ellátását, a szakszervezetekbe tömörült dolgozókra bízta. A társadalombiztosítás és annak szerve az Országos Társadalombiztosító Intézet jelentősen fejlődött a felszabadulás óta, az Országos Társadalombiztosító Intézet irányításában, a dolgozók befolyása egyre nőtt. A szolgáltatások rendszere és az ügyvitel azonban nagymértékben bürokratikus maradt és a dolgozók közvetlen ellenőrzése a társadalombiztosítás munkájában csak kismértékben érvényesült.

Ezért a minisztertanács a Magyar Dolgozók Pártja javaslatára a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben úgy határozott, hogy a Társadalombiztosítás irányítását a Szakszervezetek Országos Tanácsára bízta. Ez lehetővé teszi a dolgozók közvetlen befolyását és ellenőrzését a társadalombiztosításra és emellett egyszerűbbé fogja tenni a társadalombiztosítás munkáját.

A nagyobb üzemekben és állami szervezetekben a szakszervezetek üzemi szervezetei veszik át a társadalombiztosítási teendőket: a táppénz és egyéb segélyek kifizetését, később pedig a családi pótlék folyósítását. A társadalombiztosítás üzemi szervei a dolgozók által választott és az üzemi bizottságok irányítása alatt működő társadalombiztosítási tanácsok és megbízottak. A társadalombiztosítási tanácsok munkáját a szakszervezetek irányítják.

A társadalombiztosítás felső irányítását a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a szakszervezetek társadalombiztosítási köz-

pontja útján látja el. Az ügyvitelnek azt a részét, amely a munkahelyen nem látható el (pl. az öregségi, baleseti, rokkantsági járulékok megállapítását, valamint a kisebb üzemekben dolgozók segélyezését stb.), a szakszervezetek társadalombiztosítási központja megyei és körzeti szervei végzik.

A minisztertanács a társadalombiztosításnak a szakszervezetek részére való átadásával egyidejűleg az alábbi intézkedéseket hozta a betegségi segélyezés megújítását illetően:

1. Folyó évi október 1-től a táppénz már a megbetegedés első napjától jár, szemben az eddigi rendszerrel, amely csak a betegség 4. napjától kezdve nyújtotta a táppénzt.
2. Eddig a dolgozónak, ha családtagja nem volt, a kórházi ápolás alatt 30 napig nem járt táppénz, s ezután is csak negyed táppénzt kapott. Ezentúl a kórházba utalt dolgozónak a kórházi ápolás első napjától kezdve

A koreai néphadsereg csapatai feltartóztatták az ellenség Szöul felé induló támadását

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 23-i hadijelentésében közli, hogy a néphadsereg alakulatai Incon térségében az ellenség partraszállt egységei ellen — melyek a légierők, flották és harcokcsik támogatásával dühödő ellentámadásokat indítottak — nehéz védelmi harcot vívnak. A néphadsereg csapatai feltartóztatták az ellenség támadását, amely Szöul felé igyekezik magát át-

jár a táppénz fele, ha pedig gyermekek, vagy keresésképtelen családtagot tart el, a táppénz 50 százalékát kapja.

3. Eddig az OTI nem fizetett gyermekágyi segélyt azokra a napokra, amíg a szülő nő kórházban volt. Ezentúl a kórházban fekvő szülőnőnek is jár a gyermekágyisegély fele.

4. Eddig a dolgozó egyévi betegség után elvesztette igényét a további ellátásra és ha ismét munkába állott is, csak újabb hat hónap leteltével kaphatott gyógykezelést és kórházi ápolást. Október 1-től kezdve az újra munkába álló dolgozót azonnal megilleti az orvosi kezelés, gyógyszerellátás és kórházi ápolás.

E legfontosabb intézkedéseken kívül a minisztertanács még több más rendelkezést is hozott részben a táppénzellátás javítására, részben pedig egyes olyan szolgáltatások egyszerűsítésére, amelyek feleslegesen sok utánaajrást igényeltek.

törni. A néphadsereg emberben, valamint technikai felszerelésben veszteségeket okoz az ellenségnek. Szeptember 21-én a néphadsereg szárazföldi egységei két amerikai repülőgépet lelőtek.

A lakosság hazafias öntelődéssel támogatja a néphadsereg alakulatait.

Moszkva: A Pravda koreai tudósítást közöl, mely a Szöulért folyó kemény harcokról számol be.

A nőkre is fontos szerep vár a tanácsban AZ ÖTÉVES TERVVEL

— mondja Takács Gyuláné a megyei tanács nőtagja

így épül megyénk

Befejeződtek az építkezések 13 hajdú-bihari gépállomáson

Az ötéves terv első évének beruházásai között szerepelt Hajdú-Bihar megye tizenhárom gépállomásán traktorszínek, cséplőgépszínek, műhelyek, lakóházak és irodák építése. A nagyszabású építkezés most fejeződött be, ennek révén a gépállomások a jobb elhelyezés adta jobb lehetőségekkel indulhattak az őszi szántás sikeres elvégzésére. Az ötéves terv jövőévi programjában szerepel a gépállomások kultúrbaikkal és sportpályákkal való bővítése.

Épülnek a kislakások a tanyaközpontokban

Debrecen határában és a megye több helyén, a kijelölt tanyaközpontokban már folynak az építkezések, amelyek révén egészséges, fürdőszobás lakásokhoz jutnak a dolgozó parasztok. Az obesi tanyaközpontban 60 lakás, Nagyhegyesen 68, Ujtikoson 42 és Viden 24 lakás építése kezdődött meg. Az Ebesen négy épületnél érték már el a falegyent, ebben a hónapban 20 épületet adnak át új tulajdonosaiknak. De másutt is olyan ütemben folynak a munkálatok, hogy valószerűen még ebben az évben valamennyibe beköltözhetnek a tanyai dolgozó parasztok.

Hajdú-Bihar tervekölcsön nyereménye 753.575 Debrecenre 503.275 forint

A pénzügyminisztérium felhívása a kötvénytulajdonosokhoz

A pénzügyminisztérium kiadta hivatalos jelentését a tervekölcsön nyereményeiről. Az alábbi táblázat bemutatja, hogy az egyes megyék kölcsonjegyzei összesen mennyi nyereményhez jutottak:

Budapest	17.915.175	Néhány nagyobb vidéki város kölcsonjegyzei a következő összeget nyerték:	
Baranya megye	924.625	Pécs (város és járás)	665.750
Bács-Kiskun megye	654.325	Kecskemét	155.450
Békés megye	591.400	Miskolc (város és járás)	1.442.600
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1.771.000	Szeged	544.975
Csongrád megye	861.400	Székesfehérvár	243.475
Fejér megye	479.550	Sopron	164.800
Győr-Sopron megye	824.025	Debrecen	503.275
Hajdú-Bihar megye	753.575	Eger	222.875
Héves megye	378.550	Mátészalka	56.525
Komárom megye	485.000		
Pest megye	107.825		
Somogy megye	584.275		
Szabolcs-Szatmár megye	543.200		
Szolnok megye	517.406		
Tolna megye	339.425		
Vas megye	650.200		
Veszprém megye	725.525		
Zala megye	492.350		

Nincs olyan kerület, város és falu, ahol ne lenne legalább egy szerezési nyereség.

A pénzügyminisztérium felhívja az ötéves tervekölcsön kötvénytulajdonosainak figyelmét, arra, hogy kötvényeiket gondosan orizték meg. Az első sorsoláson ki nem húzott kötvények ugyanis az első sorsoláson vesznek részt, amelyeken ugyanolyan nyeremények kerülnek húzásra, mint az első sorsoláson. A legközelebbi húzás már 1951 márciusában lesz. Emellett az éven belül mindenki visszakapja az allamnak kölcsönadott összegét is.

Parasztküldötteink ma

nyolc községben tartanak beszámolót

Hogy a Szovjetunióban járt parasztküldötteink beszámolóját milyen érdeklődéssel hallgatják a megyében, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Földes, Furia és a többi községben már volt beszámoló, ma pedig kéri, hogy szerezzenek még több ilyen előadást hallgatni.

Természetesen nem kisebb, sőt lényegesen fokozottabb az érdeklődés az olyan községben, ahol parasztküldötteink még csak ezután tartanak beszámolót. Nagy érdeklődéssel várják a ma és holnap napot, amikor a Szovjetunióban járt parasztaink előtűk is elmondják, mit láttak, tapasztaltak a világ legfejlettebb mezőgazdaságával rendelkező országban. Nyolc községben lesznek parasztküldött beszámolók.

A beszámolók során Ujlán és Vértessen Kathi Zsigmond, Nádudvaron Klenczner József, Szentpéterszegen és Gaborjában Szatmári László, Nyíradonyban Ancsán Mihály, Uj-szentmargitán és Görbeházán Gulyás István, a debreceni tanyavilágban Macson és a percedői iskolában Pogácsás György, Szponyi kiküldött beszél a Szovjetunióról.

A Szovjetunió tanácsában mindenütt ott látjuk a dolgozó nőket, akik hasznos munkát végeznek a tanácsban. A Szovjetunió, a világjórészt elcsúszott, ahol először egyenjogúsították a nőket, így teret ad a köz javára, a szocialista hazá építésére szolgáló munkának a dolgozó nők számára. A legmagasabbrendű munka a tanácsos társaságok járó működés, amikor a szovjet nő a legelőbbet lehet a hatalmas szovjet nép érdekében.

A szovjet dolgozó nők példáját követve Takács Gyuláné, a Magyar-Szovjet Társaság városi titkárárt, a hajdú-bihari megyei tanács tagját, amikor részt vesz a tanács munkájában. Eddig a tanács közjóléti oszlopán segítette a munkában azáltal, hogy a katonai szolgálatra bevonultak családi segélyeinek megállapításában működött közre.

Kevésnek éreztem ezt a munkát — mondja Takács Gyuláné. Szóval is tettem a megyei tanács ülésén, hogy a végrehajtó bizottság adjon több konkrét munkafeladatot nekünk, dolgozó nőknek a tanácsban belül. Egész sor olyan probléma van, amelynek megoldásában a női tanácsok azok, akik el kell érni a szempontot tudni kell felvenni.

— Ott van például az a kérdés, amely minden nőt foglalkoztat: az egyes közszükségleti cikkeket megmutatókhoz átmeneti árúhárny és az ennek nyomán a spekuláció és az ellenség aknamunkája következik előtűk sorbanállás. Ha a tanácsok rögzítik segélyek a tanácsok, egészséges és igazságos árúpolitikával meg lehet szüntetni a sorbanállást. A tanácsba bekerül, dolgozó nőnek elsőrendű feladatuk, hogy felvilágosító munkájuk révén felelősséget vállalnak az asszonytársulat, azokat is, akik pillanatnyilag az ellenség hírvérés hatására a kerültek, akik hisztériáságukban a legvidébb híreknek is felülnek és legyen az burgonya, vagy hógyma, cukor vagy szappan, rohamnak sorbanállni még akkor is, ha kamrájukban bőven van legalább is eleget mindenből.

— Meg kell látnunk és meg kell láttatnunk asszonytársainkkal, hogy a hiány egyes cikkeket jó részt éppen az ellenség munkája nyomán állott elő. Államvédelmi hajóságunk és rendőrségünk kemény kézzel sujt le erre az ellenségre, nap mint nap olvashatjuk, hány volt gyáros, földbirtokos, horihysta, czerdes és kulák került rendőrkézre, akik cukrot, zsírt, lisztet, szappant halmozták százkilószámra. Az ilyen sötét elemek terjesztik ezjén a rémhíreket, amelyeknek nemhogy nem szabad felülük az asszonyoknak, hanem éppen ellenkezőleg azonnal le kell lepöztönnök a rémhírtörzseket, a mázsaszámra hamozókat, akik nem állnakak sorbanállni, hogy „készleteket” gyarapítsák.

— Meg vagyok győződve arról, hogy a tanács nőtagjai aktívan be-

Egyházi lapok a tanácsválasztásról

Az „Ut” című református lapvezetőcikkben foglalkozik a tanácsválasztások kérdésével. Többek között ezeket írja:

„Abban az átmeneti folyamatban, amely országunk gazdasági, társadalmi és politikai életét a fejlődés magasabb fokára emeli, történelmi fordulópont jelen, 1950 október 22. Ezen a napon döntik el a választásra jogosult állampolgárok, kik legyenek azok, akik a tanácsban, dolgozó népünk küldötteiként, városon és falun a hatalmat gyakorolják, a polgárok ügyesbajos dolgait az egész község javára intézik. Református egyházaink ismét bizonyosságot tehetnek arról, hogy vállalják szeretik, imádságukkal és szorgalmas munkájukkal támogatni kívánják az államhatalom minden igyekezetét, különösen pedig a szocializmus építését és a béke megvédéséért folytatott elszánt küzdelmet.”

Az „Uj Ember” című katolikus hetilap cikkében ezeket írja: „A választások előkészületei iránt megmutatókozó és fokozódó érdeklődés nyomán, bizonyosra vehető, hogy az ország első tanácsválasztásában dolgozó népünk teljes számban veszi ki részét.”

Az „Evangélikus Élet” így ír: „A minisztertanács egyik legutóbbi ülésén határozatot fogadott el a budapesti földalatti gyorsvasút építésére. Ez a nagy építkezés egyik legbiztosabb jele népünk békeakaratainak. A magyar békeműnek betetőzése lesz az október 22-én megtartandó országos tanácsválasztás. Az országos tanácsválasztás új Alkotmányunk szellemében zajlik le és egészen új népi szervezeti rendszert ad az új közigazgatásnak. Eppen ezért mindenkinek részt kell vennie az október 22-én megtartandó választásokon.”

Fejlesszük tovább szövetkezeteinket

A mai vasárnap is a termelőszövetkezetek erősítésének jegyében zajlik le. Ebesen, Kismacson, Balmazújvárosban, Egyeken, mindenütt, ahol csak termelőcsoportok vannak, ezen a napon ünnepelesen veszik fel az új tagokat a termelőcsoportokba.

A hajdú-bihari termelőcsoportok elhatározták, hogy ezen a napon minden csoport átlagosan legalább 3-3 új tagot vesz fel. Ezt a vállalást a termelőszövetkezeti csoportok nemcsak teljesíteni akarják, hanem túl is teljesíteni.

A mai agitációs vasárnap különös jelentőséggel bír abból a szempontból is, hogy a csoportgyűléseken és az agitáció során a népvelő munkában nemcsak a csoportba való belépés agitációja szerepel, hanem a tanácsválasztásokra való előkészület is.

Minden dolgozó paraszt tisztában van a helyi tanácsok megválasztásának óriási jelentőségével. De ez még nem elég. Tudatosítani kell a népevelőknek dolgozó parasztságunk körében azt is, hogy a tanácsválasztások mint jelentik a nép hatalmának újabb erősítésének határkövét.

Az agitációs munka szépen megmutathatja a dolgozó pa-

rasztság előtt, hogy minden eddigi munkánk, megvalósult vagy csak megvalósulóban lévő tervünk kiindulópontja a Szovjetunió győzelmére, Magyar Dolgozók Pártjának szerető és gondosan irányító politikájára.

Hatalmas eredményeink, a csoportok fejlődése a termelőszövetkezetben gazdálkodó dolgozó parasztság személyes példái lesznek azok a hatáson agítációs eszközök, amelyekkel meggyőzhetjük a

kevesebbé öntudatosokat és ingadozókat.

Ezek a példák hozzák meg az újabb sikereket, azt, hogy a teljesítést nemcsak 100, hanem 200, sőt 300 százalékos is lehessen a tagtöborzásban.

Ha jól végezzük munkánkat, az eredmény nem marad el. Ha jól végezzük munkánkat, nyugodt lelkiismerettel ünnepelhetjük a tanácsválasztások nagy, és hazánk történetében kimagasló napját.

Továbbra is Bihartorda vezet

Az őszi versenymunkák megindulása óta mindinkább megmutatkozott, hogy dolgozó parasztságunk helytállása napról napra szebb és szebb eredményekkel gazdagítja a munkákról beérkező jelentéseket.

A versenyben a legutóbbi jelentések szerint továbbra is Bihartorda vezet. Az őszi őrpa már elvetették, a rozsvetés is teljes erővel folyik, a betakarítási munkák is majdnem készen vannak. A kukoricaszárat is behordják már a földeskről, ez alól csak egy kulák a kivétel a községben.

Második helyen Földes áll a versenyben. Itt is befejezés felé közelít az őszi őrpa és rozsvetés. Föld községé a harmadik

hely, itt is hasonló a helyzet. Nyíradonyban, a következő legjobb községben 80 százalékos a rozsvetés. Jól haladna a munkálatok Nagy- és Ujlán, ahol a rozsvetésben szépek az eredmények. Nyíradonyban és Fülöp községben pedig 50 százalékban végeztek eddig a rozsvetésével.

A jó munkát végzett községek mellett azonban vannak hátul kullogó községek is, amelyeknek egyáltalán nincs mivel díszkedniük. Így ide tartozik Nagyrábé, Szentpéterszeg, Váncsod, Nyírmartonfalva, Almásd, Komádi, Ezeneken a helyeken a rozsvetés még kezdődött meg.

A szelektorozásról is érkezik jelentések a napokban. Ezek sze-

rint a szelektorozással nincs semmi hiba a megyében. De fel kell hívni bizonyos szervezési hiányosságokra a figyelmet:

Előfordult például, hogy az Egykői gépállomáson a szelektorozók nagy tömege lepte el a koradélelőni és a déli órákban a szelektorozó helyiséget és így hosszú sorban várakoztak arra, hogy sorra kerüljenk. A délutáni folyamán aztán a gépek leálltak, mert a szelektorozatók ekkor már nem jöttek.

Ugy kell tehát a jövőben megszervezni a szelektorozást, hogy a nap minden órájára egyenlően elosztva érkezzenek a szelektorozatók, nehogy a felszárult vágkakész miatt, a dolgozó munkáldojukból veszítsenek.

Bartók Béla:

A régi magyar népzeneről

Barók Béla halálának ötödik évfordulójára emlékeznek meg a magyar zenei világban. A Bartók-napok alkalmából közöljük a nagy magyar zeneszerző egyik érdekes cikkének részleteit a régi magyar népzeneiről. A cikk egy részében Bartók megemlíti Kodály Zoltánnal együtt végzett népdagogyászati útját. Itt a többszámú Kodályra vonatkozóan. Amikor Bartók ezt írja, „ma”, ez a negyven évek elege értenő.

A népzeneutájtás ma már tisztában van vele, hogy amikor kelet- és középeurópai népek zenei jelvével foglalkozunk, különbséget kell tenni a „művelt” és „félművelt” (többnyire városi) lakosság népzenei műzenéje és a parasztság igazi népzeneje között. — A kettő közötti ismeretjelében, főleg pedig keletkezése szempontjából élesen elválik egymástól; hogy itt-on egyiknek az utagató ártásváros a másikba, megkülönböztetésük szempontjából lényegesen.

A paraszti zene jellemző sajátossága, hogy egysége stílusfajtákra foglalt magában: dallam, csoportok, melynek tagjai szerkezetében és egyéb ismérteiben igen hasonlóak egymáshoz. Nagyszámú hasonló dallam létezését magyarázhatjuk úgy, hogy különböző eredetű idegen zenei elemek behatoltak a paraszti zenei zarátkába; a parasztság aután jelszámként, ösztönösen úgy alakítja át őket, hogy végül szerkezetileg és egybenként is egybeesjenek az idegen eredetű lényegesen különbözőnek látszó elemekkel. Az elemek fokozatos átalakításra tanulságos példák vannak; arra viszont nincs adatunk, s lélekeltől nehezen is lenne magyarázható, hogy egyes paraszti zenei dallamok (talán a k. A paraszti zenei így kollektív művészi jelenségnek kell tekintenünk, szemben a mai magyar népzenei műzenével, mely egyéni műalkotásnak tekinthető, hiszen számos idevágó dallam szerzőjének névszerint ismerjük).

Az európai hallgató számára főleg régi népzenei két sajátossága tűnik eredetinek és magában állónak: egyik a rubato, dallamok szabad, dekamódo ritmusa, mely elfedi az egyszerű alapvázlatot, úgyhogy az csak ritkán hallható s akkor sem egyenes ritmusosságokban, hanem mindig recitativ előadásban tudjuk meg. Ez az előadómód tulajdonképpen ismeretlen a népzenei zenei, viszont Kelet-Európában a magyarországon kívül megvan a szlovákoknál, románoknál és délszlávoknál, talán még egyéb népeknél is. Másik sajátossága a félhangnalkénti fókuszú hangszór, mely sokszáz vagy sok ezer évtől kezdve a világ nagy részén ismeretes lehet; (hal, ének, kincsiak, mongók, néger, egyaránt ismerjük, illetve ismerjük).

Horán tudjuk, hogy e dallamok valóban régiek, hogy többszáz, vagy talán több ezer évesek? A legutóbbi években a régiségre közvetlen bizonyítékokat nyertünk a volga vidéki török és törökös rokonnépek zenéje révén; közvetett bizonyosságunk lehet ottfokú hangszór, ékeztetésük, szövegekük ódon jellege. Mikor s hogyan énekeltek e régi dallamokat? Szövegük szerzőjét írás dalok és balladák, régi időkben Par excellence munkadallam lehetett, illetve voltak valamikor, mert jónéhány évtized óta kihaltak vannak s már harmad-negyven évvel ezelőtt is csaknem kizárólag öreg emberek ismerték. Sőt ezek az öreg emberek ismerték már velük, mert joggal félhetünk a fiatalok — a mind — „elavultak” kinevező fiatalok — gúnyjától. Elképzelhető, milyen nehézségekkel kellett megküzdnie a gyűjtőknek, akiknek épp a legértékesebb anyag megmentése volt a fontos. Az öregeket, főleg az öreg asszonyo-

kat sokszor alig tudtuk éneklésre bírni. Egyikük szegénykezelt: „nem illik ez öregasszonynak” — mondotta; a másik attól félt, hogy gúnyt űzünk belőle, boldogítottuk; voltak akik adóhivatalnokokat gyanítottak bennünk, mert most már a notázást is meg akarják adóztatni. Hogy másfél év, tízed alatt mégis mintegy kétszáz régi stílusú (örzsmelódiai és sokszáz variánsukat sikerült feljegyeznünk, részben fonográfra vettünk; ezt az eredményt csak azok fíradtság és kitartás után érhetjük el. Karban való unisono-éneklést nem lehetett többé szó-örvöltünk, ha egy-egy faluban két-három néta akadt.

Mondjuk az imént, hogy ezek a dalok valamikor munkadallamok voltak. Erre sincs közvetlen bizonyítékunk, de a román paraszti zeneből merített etnológiai alapján bizonyossággal állíthatjuk. — Munkadallamok voltak, nem abban az értelemben, hogy szövegük és ritmuk a munkával állott kapcsolatban, hanem abban az értelemben, hogy közös munka alkalmával, amilyen régebben szokott volt (kukoricafoszások, tollfosztás, évi fűnyírás, nyári mező munka), karban énekeltek őket.

Másfajta kollektív zenei alkalmak voltak a f. Eredetileg alighanem dúdások, vagy más paraszti muzsikusok játszották a tánczót; még harminc évvel ezelőtt is jónéhány faluban ez volt a helyzet. Csak később, úgy kétszáz esztendő óta, került csak a muzsikusság lassanként cigányok kezébe; a magyar falunak

ma, kevés kivétellel, ők a zenészei. Meg kell azonban jegyezni, hogy a falusi cigány többször „paraszti” műsort játszik, népzenejét népi stílusban, s így távol áll a városi cigányzenésztől.

A régi magyar népzene ezenkívül szerencsés (ceremoniális), majd azt mondhatjuk: rituális dalokat is ismert; lakodalmos és aratási dalokat (ez utóbbiak nyilván igazi munkadallamok), halotti siratókat, regészeket, párosítókat, gyermekdalokat.

Szólunk még a régi magyar népzene művészi jelentőségéről. Közismert tény, hogy a magyar s a vele szomszédos paraszti zenei felfedezése a legerősebb ösztönzést adta a mai magyar művészi zene megteremtéséhez. Nem mondom, hogy se kette egyáltalán nem jött volna létre. Hogy milyen jellege volna ebben az esetben, meddő dolog találgatni. Amnyi bizonyos: úgy, hogy ma e ösztönzést a mai magyar művészi zene megteremtéséhez. Nem mondom, hogy se kette egyáltalán nem jött volna létre. Hogy milyen jellege volna ebben az esetben, meddő dolog találgatni. Amnyi bizonyos: úgy, hogy ma e ösztönzést a mai magyar művészi zene megteremtéséhez. Nem mondom, hogy se kette egyáltalán nem jött volna létre. Hogy milyen jellege volna ebben az esetben, meddő dolog találgatni. Amnyi bizonyos: úgy, hogy ma e ösztönzést a mai magyar művészi zene megteremtéséhez.

Csoda a világ szemeláttára

— a Szovjetunióban átalakul a természet

A szovjet kormány a turk-méniai főcsatorna építéséről hozott határozata határtalan örömet és háláérzést keltett az egész szovjet nép, de különösen a turk-méniai, a kara-kelpakok, az úzbégek, a kazahok, a tadzsikok körében, akik évszázadokon át módorak arról, hogy bőséges vízrel rendelkezék szülőföldjük — írja Gafur Guljam neves úzbég költő a Pravda hírfői számában. A cikkíró rámutat, hogy a vízért folytatott harc a közép-ázsiai népek történelmében mindig harc volt az életért. A kánok és a bégek egymás között vívott háborúikban a vízért a harc legerősebb fegyverének használták fel. Csak a Nagy Október mentette meg Közép-Ázsiát a bajok, a bégek, a kánok elnyomásától; megzabálta őket az évszázados vízértelenkedés. A víz, a föld a zsepéké lett. A Szovjet-Kelet dolgozó sivatár földéket rövid idő alatt virágzó kertekké változtatták, amelyek fölött villanyfények gyúltak. Ilyen megújulás példaként Gafur Guljam utal a fergana-völgyre, amelyet a nagy Fergana-csatorna alakított át. Ez a csatorna a nép a legrövidebb időn belül építette meg.

Most — folytatja a cikkíró — a csatorna partján mentén a gyapotültvények és gyümölcsösök terjednek hektárjai területen. A partok mentén új városok és telepek létesültek.

A költő a továbbiakban megemlékezik arról, hogy a szovjet nép a sztálini ötéves tervek során a dnyeperi vízterelőműhöz, a

nagy Fergana-csatornához a más ilyen építkezésekhez hasonló hatalmas építkezések százait végzi. A költő utal a kujbisevi és a sztálingrádi vízterelőmű és a turk-méniai főcsatorna építésére.

Felmérhetően — folytatja Gafur Guljam — a szovjet ország kommunizmus építő népeinek energiája és lehetősége. A győzelem érzése és a büszkeség tölti el a soknemzetiségű hazánk minden dolgozóinak szívét. Össze akarom hasonlítani népem városait, épületeit, kertjeit, üzemeit, egyetemét azzal, amivel ma Kelet-nyomott gyarmati népek rendelkeznek. A Bolsevik Párt akaratára szülőföldem két hatalmas testvér-folyóját, az Amu-Darját és a Szir-Darját a nép szolgálatába állították. Ezek örömet és boldogságot hoznak a népnek. — A kolhoz-rendszer biztosítja a parasztiok gazdag és jómódú életét.

A kapitalista Keleten — hangsúlyozza a szovjet költő — szintén van két testvér-folyó: A Tigris és az Eufrát, amelynek dűsan termő völgyet alkotnak. Ott azonban öntözés a földművesek munkája. Az éhez és nyomorgó parasztiok, akiket a dűs völgyek kincsei jogsan megfélemlének, az idegen gazdák embertelen elnyomása alatt szenvednek. Iránban angol-amerikai kapitalisták parancsolnak. A föld igazi gazdája: a kisorvazok (parasztiok) és mzdúrok (földmunkások) pedig külföldi üzletemberek jogfosztott rabszolgái. Afganisztán kormány a második világháború előtt terbevette, hogy csatornát építet az északi vidékeket (tartományok) egyikének öntözésére. — Akad is vállalkozó: a fasiszta Olaszország valamennyi kapitalista cége. A szegény Afganisztán nyomorúságos kincstárából a vállalkozó néhány millió rupiát csejt ki, de a csatornát mégsem építette meg.

Mi, a szocializmus emberei — hangsúlyozza Guljam — jól tudjuk programjaink és terveink realitását. Ha ma hatalmas építkezésekről beszélünk, akkor holnap azok valósággyá válnak.

Egy nagyjelentőségű újítás

Székel Ferenc, a győri vagonygyár újítója egy nagyjelentőségű újítás készítésével lehetségessé tette, hogy a drága golyóscsapágyak alkalmazását az úgynevezett forgócsúcsok készítésénél kiküszöböljék. Az esztergályozandó tárgyakat egyik oldalról a befogó fejbe, a másik oldalról a forgócsúccsal támasztják meg. A forgócsúcsban drága, külföldről hozott golyóscsapágyakat használtak. Székely Ferenc a golyóscsapágyak helyett egyetlen golyóscsapágyból származó golyóra viszi át a forgócsúcs felépítését, így újításával feleslegessé tette a drága golyóscsapágyaknak ezen a téren való alkalmazását.

Az újítás évi sokszáz ezer forint megtakarítást jelent népgazdaságunk számára.

210 TAGÚ ROMÁN PARASZTKÜLDÖTTSEG ÉRKEZETT MOSZKVA

Moszkva: Szeptember 20-án 210 tagú román parasztküldöttség érkezett Moszkvába. A küldöttséget a pályaudvaron Iván Sztrelcov és Iván Horosilov, a Szovjetunió mezőgazdasági miniszterének helyettesei, a minisztérium felelős munkatársai, úgyszintén Simion Bughici, a Román Népköztársaság nagykövete fogadta.

A SZOVJET TECHNIKA CSODÁI

Automaták, amelyek 195 perc helyett 3 és fél perc alatt végzik el a munkát

A technika a Szovjetunió népgazdaságának minden ágában szüntelenül fejlődik. Ez a fejlődés a szociális termelési mód egyik legfontosabb sajátossága. A szovjet tudósok az elmúlt években nagy felfedezéseket tettek a fizika és a kémia terén, amelyek széles távlatokat nyitottak meg az új technika fejlődése előtt. A háború utáni ezután: ötves tervben a szovjet tudomány előtt óriási fontosságú feladatok gyakorlati megoldásának kérdése állt — olyanoké például, mint az atomenergia és a rakéte technika felhasználása a népgazdaságban. A szovjet tudósok sikeresen bírták meg ezekkel a feladatokkal.

A népgazdaság szocialista tervezésének elválaszthatatlan része az életpolitikai technika fejlesztésének állami tervben. A villamosított gépészet és automatizálás fejlesztése a nyersanyagfeldolgozó iparban, az atomenergia felhasználása békés célokra — ezek azok a legfontosabb léptékek, amelyeknek el kell vezetni a kommunizmus anyagi és technikai alapjainak a megteremtéséhez.

Amint Lenin és Sztálin nem egyszer hangsúlyozták a Szovjetunió villamosítása döntő befolyást gyakorol az életpolitikai haladásra, a népgazdaság egész fejlődésére. A villamosenergia előállításának növekedése a Szovjetunióban határozottan gyorsabb, mint az Amerikai Egyesült Államokban. Rengeteg vízerővel rendelkezik a Szovjetunió, amelynek igen nagy a jelentősége a villamosenergia fejlesztésében. A

vízierő segítségével előállított elektromos energia ugyan csak harmadában kerül, mint a létezővel előállított. A falusi gazdaságok villamosítása a háború utáni ötves terv során hatalmas eredményeket mutat. A villamosítás lehetővé teszi a nehéz munkálatok megkönnyítését annak megkönnyítésére a természetesség nagy-erő emelőre, különösen a kolhozokban szovhozokban, a gép- és traktorállományokban. Az ötves terv végére minden szovhoz, gép- és traktorállomány, gép- és traktorállomány, magnemesítő állomány el kell látni villamosítással és rajtuk kívül még sok tízezer. Kolhoz is villamosított kell.

A mezőgazdaság gépésztése terén is hatalmas sikereket ért el, 1950-ben a kolhozokban a szántások 85—90, a vetések pedig a 65 százalékát a gépterrelművelés gépei végzik. Uj, erős nagytehermentű hernyótípusú traktorok ad az ipar a mezőgazdaságnak, ezenkívül pedig olyan különleges traktorokat, amelyek a gazdasági ágazatokban is felhasználhatók. Újzerkeztetett gyapotszedőgépeket, vető- és magvetőgépeket és más mezőgazdasági gépeket gyártanak a Szovjetunió gépgyáraiban.

Az automatizálás a kommunizmus technikájának előhírnöke — állapította meg egy szovjet tudós. Az önműködően dolgozó gépek erősen megváltoztatják a munka jellegét, a termékek mennyiségét és minőségét. A gépgyártásban egyre szélesebb alkalmazásra talál az automatikus futó-

szalag, amely egész sor egymást követő műveletet végez el. A szovjet mérnökök a háború utáni ötves terv során megszerverték az automata gépsorok tomeggyártását. Ezek a gépsorok repülőgép, traktor- és autómobil-motorok alkatrészeit munkálják meg és ezenkívül természetesen egyéb gépiomokat is. Az automata gépsorok a háború előtt mindössze tíz műveletet végeztek, ma pedig vannak olyanok, amelyek önműködően végzik 154 műveletet is. Míg a traktormotor hengerekként megmunkálásához univerzális munkapadokon 195 percet volt szükséges, az automata gépsoron ehhez mindössze 3,5 perc kell. Ugyanígy hatalmas fejlődés tapasztalható a kohóiparban, a villanytechnikai munkálatoknál, minthogy nagy szerepet játszik az automatizálás az olaj-, vegyi-, élelmiszeriparban és más iparágakban is. Egyre nagyobb mértékben alkalmazták a távvezérlést is. A rádiólokáció szelékőri alkalmazása a repülésben, vagy a vízszállításnál minden körülmény között biztosítja a repülés és a hajózás biztonságát.

A technikai haladás hatalmas tényezője a szocialista népgazdaság háború utáni fellendítésének. A szocialista népgazdaságnak a legelőkeltebb termékek, gépek, felszerelések kellenek, amelyek a modern tudomány és technika legmagasabb színvonalán állnak és minőségileg felülmúlják a kapitalista országok készítményeit.

OLGA LEPESINSZKA A FELFEDEZÉSEI A SEJTEK KUTATÓ TUDOMÁNYBAN

Olga Borisovna Lepesinszkaja évek hosszú során át végzett kísérletekkel bizonyította, hogy új sejtek keletkezhetnek nemcsak a megölt sejtekből való revasztás útján, hanem az olyan élő anyag feloldásának eredményeképpen is, amelyek nem rendelkeznek sejtszerkezettel.

Lepesinszkaja azt is bebizonyította, hogy még a sejtek szétronbolása és sejtneküli élő anyag ellátása esetén is a sejtek helyreállhatnak. Újra visszanyerhetik szerkezetüket és a rájuk jellemző életfunkciókat.

építik fel magukat az élettelen természet anyagából és tevékenyen kihasználják maguknak azt, amire szükségük van. Ha az élő szervezet élettelenül megváltozik, akkor az élő testek keletkezését magukkal más anyagokból lelepleteni. Közben ezek az új sejtek, az élő szervezetek a környezethez való új kapcsolatait és kölcsönhatásait minőségileg új formák kialakítására vezetnek. Minőségileg új sejtek jelennek meg. Ez azt jelenti, hogy ilyen sejtek újonnan épültek fel, vagyis nem egyszerűen a régi, a már korábban létező sejtek osztódása útján keletkeztek.

ÚJ LÉPÉS A RAK ELLÉNI HARCBAN

Lepesinszkaja munkásságának nem kevesebb a jelentősége az orvostudományban azon a téren, amely a sejtek nem normális fejlődésének kérdését tárgyalja. A miocurini tanítás egyik alap tétel az, hogy az élő testek maguk

nálásával meg kell vizsgálni vajjon a ráksejtek fejlődése nem élő anyagból történik-e és nem annak következtében-e, hogy a szervezet általános anyagcserejében zavartok álltak be.

A NAGY KÉRDÉS MEGOLDÁSA FELÉ

A szovjet tudósok sikeresen dolgoznak az élet keletkezésének kérdéseinek megoldásán. A földi élet keletkezésének folyamatait legteljesebben, A. I. Oparin és vele együtt még néhány más szovjet tudós felfogása elemzi. Ezek a felfogások részleteiben különböznek egymástól, mégpedig sokszor eléggé jelentősen, de mégis abból az általános helyre tételből indulnak ki, hogy az élő az élettelenből keletkezett a föld történelmi fejlődésének folyamataiban.

A szovjet biológia közeledik a nagy kérdés megoldásához: miként keletkezhet a természetes változások helyett ma a természetben és az élettelen világban a nem természetes élő anyag.

A nép jelöltjei

Országszerte mindenütt hozzáálltak a helyi népfrent-bizottságok, hogy az október 22-i tanácsválasztásokra összeállítsák a jelöltek listáját. A munka mindenütt a dolgozók legnagyobb érdeklődése mellett folyik. Természetes ez, hiszen a Népfrent helyi szerveire nem kisebb feladat hárul, mint kijelölni azokat, akik az elkövetkező években a község, a város, a járás, a megye — az ország ügyeit intézik, a nép hatalmát képviselik.

A népfrentbizottságok munkájukban két fontos szempontot tartanak szem előtt. Az egyik az, hogy mindenütt a dolgozók legjobbjai kerüljenek a jelöltek közé, hogy ezek a jelöltek méltón képviseljék minden dolgozó réteget. A másik fontos szempont, hogy ezt a nehéz munkát a leg-szelesebb tömegek bevonásával végezzék el.

A két szempont úgyszólván el sem választható egymástól. Hiszen a dolgozó tömegek megkívánják, hogy a városokban élénjáró dolgozóink a legkiválóbb sztahanovisták, a haladó értelmiségiek legjobbjai, a falvakban a tisztek, az állami gazdaságok és a gépállomások élénjárói mellett a becsületos, egyénileg dolgozó parasztok, a régi és újjazdák is helyet kapjanak a tanácsokban. Feltétlenül ezt kell lenniük a helyi tanácsokban a nőknek és a fiataloknak is, akik állami életünkben már eddig is megmutatták cselekvőképességüket és azt, hogy méltóan veszik ki részüket a nép országának építéséből. A 220.000 tanácsos helyes kijelölésével a népfrentbizottságok olyan munkát végeznek, amellyel nagymértékben viszik előre további fejlődésünk ügyét.

Békés alkotó munka

A két volgai crómű és a turkméniai csatornarendszer építéséről szóló rendelet után a Szovjetunió minisztertanácsa kiadta az utasítást Ukrajna déli területein és a Krimben létesítendő hatalmas öntöző-rendszer építésére. Az öntöző-rendszer másfélmillió hektár területet öntözésel és ezen túlmenően egymillióhektáros hektár terület vizrel való ellátását szolgálja. A mezőgazdaság és ipar villanyerővel történő ellátása céljából új vízierőmű-központot létesítenek a Dnyeper folyón.

Az egész világ visszafojtott lélegzettel figyelte a gigantikus méretű alkotó munkát, amely a Szovjetunióban megindult és amely a természet hatalmas erejével megbermelt a kommunizmus előfeltételeit. Az egyszerű emberek százmilliói örömmel és büszkeséggel, az imperialisták féltelével és a világos elképzeléssel veszik tudomásul, milyen hatalmas békés alkotó munka folyik a Szovjetunióban, a szovjet nép jóllétének további emelésére.

A négy sztalini építmény több mint 25 millió hektár terület öntözéséhez és elvezetéséhez ad vizet. Olyan területek támadnak új életre, amelyek nyolcszorta nagyobbak, mint a Nilus egész öntözéses völgye. Ezek a területek két és félszeresen felülmúlják az Egyesült Államok öntözéses területét, tízszeresére nagyobbak Dánia egész vetésterületénél és negyvenötösrörte nagyobbak Belgium vetésterületénél.

Az öntözéses földeken a búr-

Magyar-Román Barátsági Hét

A magyar és román népet évszázadok óta fűzi egymáshoz a közös táj, a közös sors és a közös harc. A két nép legjobbjai régen felismerték ezt és a kizsákmányolókat, az elnyomók elleni küzdelemben szilárdan építettek a közös érdekekre. Mindent elkövettek elnyomóink, hogy elhomályosítsák ezt a felismerést és egymásra uszítva román és magyart, eltéreljék a dolgozók figyelmét igazi problémáikról. A diésőségek Szovjetunió világraszóló, történelmi győzelme mind a két országban szétzúzta az elnyomók rendjét és megteremtette az igaz baráti együttélés nagy-szerű feltételeit. A román és magyar dolgozók éltek is ezzel a lehetőséggel és az elmúlt esztendő során mind szorosabbra kötötték a két nép barátságát. Ennek a barátságának további elmélyítésére rendezik meg román barátságának szeptember 23 és október 2 között a Magyar-Román Barátsági Hétet. A magyar dolgozók, akik a felszabadulás után örömmel ragadták meg a román nép baráti jobbját, a Barátsági Hét alkalmával ismét megszoritják azt és egyöntetű elhatározással fogadják meg, hogy továbbra is hűséges fegyvertársak maradnak abban a küzdelemben, amelyet a két nép a hatalmas Szovjetunió oldalán, a békeért és a szocializmusért folytat.

Álarc nélküli

ADJÁTOK NEKÜNK B I D A U L T - T

Nagy megrökönyödést keltett Párisban, hogy a munkások egy legutóbbi tömeggyűlésen a felvonulók egyik csapata ütemesen kiáltotta: „Adjátok nekünk Bidault!” „Adjátok nekünk Bidault-t!”

Egyes vezetőkörök már kezdték azt remélni, hogy tán a többszörösen megburkolt miniszterelnök valahogy beférkőzött a munkások kegyeibe. A tévedés azonban hamar kiderült. Az a csoport, amely oly viharosan adott kifejezést Bidault iránti érzelmeinek, a városi temetkezési intézet tüntető alkalmazottai-ból állott.

REPÜLŐ TÁNYÉROK

Mint ismeretes, az Egyesült Államokban a háborús hisztéria uszítói különböző rémhíreket terjesztettek, bizonyos titokzatos repülő tányérok. Ennek az örültégnek legutóbb még Franciaországban is bedőltek. Voltak olyanok, — nyilván akik mindenben akarták utánozni az amerikaiakat — akik láttak repülő tányérokat.

Egy párisi haladó esti lap ezzel kapcsolatban a következő kis hírt jelentette meg:

„Egy repülő tányér tegnap este megebesítette a fején Madame Charlotto Dislejt, amikor a ru de Genoveren sétált. Madame Dislejt kórházba szállították. A tányér egy erkélyről repült le”

VETÉLYTÁRSÁK

Ancona olaszországi városát hetek óta izgalmas események tartják hatalmukban. A város spiritalistái szervezett támadást indítottak a papok... jövedelemforrásai ellen.

A támadás akkor előződt ki igazán, amikor a spiritalisták bejelentették, lapjuknak az „Auróra” című folyóiratnak megjelenését, melynek főszerkesztője Giuseppe Stopoljini „professzor”, büszkén bejelentette, hogy a folyóirat mind a nyolc élő munkatársára jut egy-egy szemle is, akik időről-időre nyilatkoznak majd a lap hasábjain keresztül.

A nagyobb hatás kedvéért, még azt is bejelentette, hogy a folyóirat külső munkatársaként Shakespeare, Milton, Dante és egyéb nagy megbolnógult nagyságok fognak írni, a túlvilágról.

Az anconiai püspök mint szent férfiú látta, hogy a spiritalisták megmozdulása nagyarányú üzleti lehetőségeket rejt magában, s azért megtámadta őket, hogy jogtalanul avatkoznak bele a túlvilág ügyeibe, mert azok kizárólag a pápa hatáskörébe tartoznak. A nem éppen kenetteljes támadásra hasonló hangnemben válaszoltak a spiritalisták is és Anconában a túlvilágért folyó harc még mindig tart, miközben mind a két fél igyekszik zsebeit megtölteni a hívők pénzével.

Győz az új

Vigra szának a traktorok a Jampoli körzetben lévő Bugyucunij-kolhoz földjein. Folyik az őszi szántás. Pjotr Beharszkij pirosló arccal ül a traktor nyeregében, munkaversenyben van. Munkaversenyben áll a gépállomás minden dolgozója. Beharszkij büszkén vezeti az új traktort, mert a gépállomás, az őszi szántás megkezdése előtt számos új traktort kapott. Harminc új traktort, és számos modern hernyóalpás traktor dolgozik a Bugyucunij-kolhoz földjein.

A kolhoz dolgozói híven követik agraromusuk tanácsait és az őszi szántással egyidőben elvetik a műtrágyát (szemeses zúsporfoszfat). Tudjuk, hogy az őszi búza és az őszi rozs sokkal gazdagabban fejt, mint a tavasziak. Nagyobb az ellenálló képessége, gazdaságosabban felhasználja az őszi és téli nedvességet.

A tervszerű gazdálkodásnak hatalmas eredményei vannak. Olyan nagy búza-, rizs, kukorica, cukorrépa-, burgonya és káposzta-termeleket ének el, amilyeneket egyetlen kapitalista ország sem ismer. Vajon melyik államban láthatunk 220 mázas hektáronkénti kukorica-termést, 200 mázas kölestermést, 180 mázas rizs, 1515 mázas cukorrépa, 2000 mázas takarmányrépa, 1400 mázas burgonyatermést?

A szovjet parasztok a nagy termést nem kis parcellákon, hanem hatalmas területeken érik el. Az élénjáró tapasztalatok gyorsan a szovjet parasztság egész tömegének közkincsévé válnak. 1949-ben Mark Ozernij a „Szocialista Munka Hőse” a nagy kukorica-termés híres mestere például ellátta a kievii terület spoljanszki körzetének kolhozait a sokcsöves kukorica vetőmagjával, melyet ő kísérletezett ki.

Ennek a körzetnek valamennyi kolhozában, mintegy ezer hektár területen, hektáronként 80 mázas kukorica-termés, takarítottak be. A „Bugyucunij” kolhoz is Mark Ozernij kukorica-termesztési módszerét alkalmazza hatalmas terméseredményekkel.

A „Bugyucunij”-kolhoz minden vonalon igyekszik átvenni az élénjáró munkamódszereket. Pjotr Beharszkij traktorja mögött a legmodernebb előhántós eke dobja a barázda aljára a talaj meglazított felső réteget. Az előhántós ekevel történő szántás igen hatásos agrotechnikai eljárás.

A szovjet hatalom, a Kommunista Párt, a dolgozók nagy vezetése, Sztálin, állandóan gondoskodik arról, hogy a szocialista földművelés a dolgozók számára, a mezőgazdasági termékek bővítés forrásává váljon. Annak a nagy gondoskodásnak, melyet a szovjet állam, a szocialista földművelés kultúrájára fordít, világos bizonyítéka az a háttérzet, melyet a Szovjetunió Minisztertanácsa új öntözési módszerre való áttéréséről hozott.

Ezt a nagy gondoskodást látja maga előtt a „Bugyucunij”-kolhoz parasztsága. Ezért igyekszik olyan lendülettel befejezni az őszi műszántást, ezért áll munkaversenyben Pjotr Beharszkij. Tudják, hogy a tervszerű nagyüzemi szocialista mezőgazdaságnak kimagaslóan lehetőségei vannak és a különféle termelési ágak állandó és gyors növekedése évről-évre mindig ököleletesebben használja ki ezeket a lehetőségeket.

A kolhozok parasztsága lendülettel végzi az őszi mezőgazdasági munkákat, mert tudja, hogy ezzel a jövő évi bő termés alapját veti meg.

Mit nyertek a debreceni sportolók a tervekölcsönrel

Végezték a tervekölcsönnyeremények sorsolása, de még mindig sok szó esik a sorsolásról. A sportolók körében is bezzéd tárgya a húzás és a debreceni sportolók közül sokan szépösszegű nyereményhez jutottak.

Debrecen egyik sportolója dr. Sándor Istvánné, a D. Lokomotív klubú válogatott tornásza, Nemrégiben a Szovjetunióban is járt, látta, csodálta a szocializmus országát, a moszkvai Marót, a D. Ramo stadiont, Moszkvát, Lenin-grádot, a Lenin mauzóeumot és még számos olyan alkotást, amely mind a világ első szocialista államalkotókészségének tanúja.

A magyar sportolók is örömmel csatlakoztak egy évvel ezelő a tervekölcsönjegyzéshez — mondja — s most láthatjuk, hogy a kölcsönadott összeg máris mennyi kamatozott. Mert mindaz, ami épült ebben az országban, hidak, gyárak, utak, lakások, parkok, kultúrterhek, játszóterek, üdülőhelyek mind, ékes bizonyosságai annak, hogy a Terv, a mi kölcsönünket ima mennyivel kamatoztatta. Sportvonalon elmondhatjuk, hogy már befejezéshez közeleg a 100 ezer nézőt befogadó Népstadion. A régi, kapitalista világban ilyen hatalmas méretű stadion építésére még csak nem is gondoltunk a Terv most általunkból valósságot tett, mert tavasszal már mérkőzést játszanak a Népstadionban!

Németi Gyula városunk másik sportolója még mindig büszke és boldog arra a pillanatra, amikor szév tavaszán Stockholmba jébe lehetett azon a történelmi nevezetességű békegyűlésen, amelyen a világ haladó emberei elhatározták, hogy háborús bűnösnek tekintik azt az országot, amely a csövek alkalmazza az atomfegyvert. Ez a stockholmi gyűlés hív-

ta fel a világ valamennyi országát a béke megvédésére és innen indult ki a stockholmi békefelhívás.

— Azóta már százmilliók erősödő hatalmú tábort, amelyet a Szovjetunió vezet — mondja Németi Gyula. — Amikor a tervekölcsönkövetvény sorsolására gondoltok Stockholmban jót eszembe. Előtem van a nyugati befolyás a tervnyűgő svéd nép, mely szinte évek óta megállt a fejlődésben. Nincs gemmi tervszerűség az ő életük irányításában, nem úgy mint idehaza nálunk, ahol egyre épül és szépül az ország. Ezt a hároméves és az ötéves terv adja meg számunkra és nagyon boldog vagyok hogy egy évvel ezelőt forintjaimmal én is segítőtje voltam a dolgozó nép államának abban, amelyet már most viszonyláthatunk valamennyien az új építetek és alkotások tömegeiben!

A postán dolgozik Radóci István a D. Postás kórdarugója. Ő azok közé tartozik, akik első húzásnál nyertek.

— Nem is gondoltam arra, hogy azokon az alkotásokon kívül, melyeket mi dolgozók már az ötéves terv első nyolc hónapjában készítettünk, még pénzületi öszegre is nyertek. Nyereség volt számomra az, hogy új sportpályák épültek az országban, hogy jobb lett a sportolók felszerelésének minősége, hogy sokkal többen sportolnak most, mint a kapitalista világban, hogy olyanok kapcsolódnak be a sportba, akik előt je a lehetőség el volt zárva. Most, hogy az első nyereségek sorsolás lezajlott, mi dolgozók fogadjuk, hogy további jobb és céltudatosabb munkával a munkahelyen és a sportpályán szolgáljuk öt-éves tervünket és szocialista hazánk felépítését.

Egy csinos svéd városka utcáján fényes nappal rövidnadrágos, hórühorgas alak vonult végig. Kockásmintájú, rövidujjú inget visel, patkányfarokvönkönyűs, korbácsos hosszúságú nyak-kendővel.

Súlyos, vasalóhoz hasonló cipőjével döngve csattog a kövezeten, miközben csácsogva mozgatta állkapcsát, abbeli igyekezetében, hogy egy időben ötféle műveletet hajtsa végre; csillogtassa aranyfogait, bodor füst-felhőket eregessen cigarettájából, valamiféle zagyva melódiát füttyöröszsen, gumit ragjon és a helybéli jampecek mélységes megilletődését kiváltó hanyag eleganciával jobbra-balra hegyeseket sercintgeszen.

Hogy ki ez az alak? — Egy amerikai.

A járókelőket minden tekintet nélkül félrelökösödve útból táposan Skandinávia fődjé, a százszázalékos jenkí. És a jól nevelt svédok udvariasan kitérnek neki.

Az illető a körül szó van, foglalkozására nézve „amatőr atléta”. Senki sem tudja mit csinál tulajdonképpen a stadionban: százméteres síkfutó-e, vagy diszkoszvető avagy netán tévgyalogló? De hiszen ez nem is lényeges. Ő — amerikai tengerenaut, vendég! És a szmokingba bujtatóit, de ugyanakkor a dollár-gyengéd csengésének zizegésének hallatára alázatosan csúszó mászó skandinávok kész örömmel hajlandók teljesíteni a rövidnadrágos alak minden óhaját.

— Kéréspárt kérek! — kaffogja az alak, kényelmesen elnyújtózva a kanapén.

— Kérem! Méltóztassék! Kedves egészségére kívánjuk a biciklizést!

— És a legjobb márkájú gépet, a modern európai „service” pontos előírásai szerint csomagolva, (csak amerikaiaknak!) útnak indítják a megadott óceánúti címre.

Az „amatőr atléta” e „csekély” szívség fejében hajlandó néhány méter futni a svéd stadion salakpályáján.

Az amerikaiakat körülhízelgő újságok tudósítói már körül is fogták a „rekordert” és egymás hegyén-hátán keresztültűle, kedve igyekeznek megörökíteni a svéd atléta „nagy barátját”. A vendégnek megérett az egyik fényképezőgép, s azonnal követeli: vegyenek neki is ugyanilyen gépet.

— A versenydíj fejében — magyarázta kedves, lebilincselő mosollyal a rövidnadrágos alak a stadion igazgatójának.

— De... bocsanat... hiszen ön még nem is vett részt a futóversenyen — próbálkozik hóbortve az igazgatóság egyik képviselője.

— Nem számít! Az én jelenlétem a stadionban már egymagában is megerőltető jutalomdíj... Vagyis röviden szólva: akarom a fényképezőgépet! — jelenti ki a vendég, mintegy értésére adva a közbeszólónak, hogy a tárgyalást a maga részéről befejezettnek tekinteli.

— Igenis meglesz! —

— És a vadonatúj, legjobb márkájú fényképezőgépet, az európai „service” pontos előírásai szerint csomagolva, elküldik ugyanarra a címre.

A szállodaépület fölött, ahol a ledrágább szobát bocsátották a dollár országából érkezett „sportember” rendelkezésére, tiszteletteljesen leng az amerikai lobogó. De a rövidnadrágos alak elégedetten.

— Unalmas és fárasztó itt maguknál. És általában, unom már ezeket a stadionokat. Finnországba szeretnék menni! Nagyon érdekelnek a fehér északlák!

N. TARASZOV:

A rövidnadrágos alak

Finnország valahogy jobban fekszik neki. Kellemes dolog a finn gőzfürdőben szaunázni meg a kecses finn jacht fedélzetéről horgászni a zavaros vízben.

...Az agyonhajszolt vendég miután jól kiszórakozta magát az országban, s miután a lát-

szat kedvéért az olimpiai stadionhoz is elzarándokolt, végül is elhatározta, hogy meghallgatja a finn kakuk szavát az Oroszországgal határos erdősegekben. — És ezeknek a kakukmadaraknak nem lehetne eladni egy tétel prima amerikai géppisztolyt? — kérdezte a rövidnadrág-

os alak, tanúságot téve arról, hogy alaposan ismeri az elmúlt háborúk történetét.

...Mint a külföldi sajtó tudósításából kitudnik, a rövidnadrágos alak tovább utazgat Skandinávia országaiban. A lapok nemrégiben hírt adtak arról a botrányról, amely Albritton,

Whitfield és Cunningham amerikai amatőr atléták látogatásakor tört ki Ahrendal norvég városkában. Most pedig az USA-beli sportemberek ugyanilyen „barátságos” svédországi látogatásáról ír a Dagens Nyheter.

„Az amerikaiak zsarolnak, értékes díjakat és pénzjutalmakat követelnek. Kiderült, hogy Fitch, az USA diszkoszvető bajnoka kijelentette: minden első helyezést egy motorkerékpárt vagy egy fényképezőgépet, esetleg egy vadászfegyvert plusz 100 svéd korona készpénzt követel. A könnyű élőkódés elsőosztályú amatőrjének bizonyult Gordien diszkoszvető világbajnok is. Amikor más amerikai atlétákkal együtt megérkezett Frostavallen svéd városkába, azt követelte, hogy a verseny rendezőse vásároljon neki és társainak egy-egy kerékpárt.

Az amerikai sportkudlókat arctalan, féktelen magatartásáról szóló hírek senkit sem lepnek meg.

Az USA-ban terjesztett plakátok egyikén ez a szöveg olvasható: „A mi bolygónk amerikai bolygó!”

Ezt a hitleri mintára összetakolt jelmondatocskát, mint látjuk egészen jól elcsajátította a trumani aranyifjúság.

Es mégis mért van az, hogy a Skandináv félszigetet elönlő amerikai turisták és sportemberek végeredményében Finnországban kötnek ki? Miért látogatta meg Finnországot az elmúlt évben több mint hatvan ezer utazgató külföldi, s miért szaporodott meg a számuk mostanában? Netán azért, mert 1952-ben ott rendezik meg az olimpiát? Szó sincs róla!

Valami Smith nevű egyén tanácsairól és útmutatásairól ömlengett nemrég lakáji hévvel a Suomi Socialdemokratai című újság. Mr Smith, miután rájött, hogy nem mindenütt szolgáltak fel neki éort és nem mindenki tudott vele angolul beszélni, azt követelte, hogy „mire az olimpiát megnyitják, szüntessék meg ezeket a rendellenességeket.”

Ugyanez a Suomen Socialdemokratai örömpesze közli, hogy Amerikában nem győznek elegendő hajó- és repülőjegyet biztosítani a Finnországba ellátogatni óhajtó turisták számára.

Nem, itt nem az olimpiáról van szó, nem is Finnország természeti szépségeiről, de még csak nem is a finn fürdők jutalajdonosságairól!

Itt van a legközelebb a Szovjetunió határa. Ehhez a határhoz vonzza egy teljesen tudatos erő a rövidnadrágos alakot.

Az amerikai imperialistáknak nincs nyükre a demokratikus erők növekedése a mai Finnországban, nem tetszik nekik, hogy a finn nép aláírja a stockholmi felhívást, hogy Finnország széleskörű kereskedelmi szerződést kössön a Szovjetunióval. Az amerikai imperialisták, a reakció sötét erőire támaszkodva, rá akarnak ijeszteni a finnekre, arra akarják őket rávenni, hogy a Wall-Street-nek szolgáljanak. Ezzel az igénytelen céllal zúdul Finnországra az amerikai „turisták” és „sportemberek” áradata.

Kár a fáradtságért, a finn népet megbotránkozta az amerikaiak arcállansága, modora, az amerikaiak cselekedetei és szándékai. Gyűlöletes számára az irigykedő, mohótekinetű kapzsiszokó, a „győztes” feszlen otthonos járásával mozgó rövidnadrágos alak.

A világ összes népe napról napra fokozzák harcukat a békéért a háborús uszítók ellen. Ezzel adják meg a legérthetőbb választ az amerikai imperializmusnak.

Napok, holdak, elmúlt csillagok

Írta: Móra Ferenc

A múlt század negyvenes éveiben volt az angol-afgán háború. Hogy mi volt az indító oka, célja, eredménye, nem tudom; azt se tudom, van-e még akár Angliában, akár Afganisztánban egy lélek, aki tudná. Talán nem is volt vele egyéb célja a végzetnek — hiszen a történelem miérettjei mindig homályosak és sokféleképp magyarázhatók —, minthogy arról, ami Kabul vad hegyeiben történt, itt a Duna partján novellát írjon egy magyar költő.

Jókai Mór valami kalendárium számára írt egy afgán novellát, (Losonezi Phönix l. k. 1851. Sz. J.) ez volt a címe: A láthatatlan csillag.

Csillagfényes nyári este van, egy afgán templom őskori romjai közelében angol tisztek hevernek a tábornoknál és találgatják a másnapi esateleyt. Ki fogja látni még másnap este is az Isten csillagpompás egét, ki fog örökre lezár szemekkel feküdni az idegen ország földjén, meg sem látva távol kedveseiktől?

Egyezzer beleszólt a beszélgetésbe egy öreg bennszülött tevehajász, aki azt mondja, hogy az ő őse az endori boszorkány volt, aki Saul királynak megmutatta a jövőt és azt állítja, hogy ő is ért ősanja tudományához.

— Látjátok azt a kereszt-alakú csillagképet az égen? — kérdezte az angol tiszteket. — Az angol tisztek azt látták valamennyien. Olyan is volt közöttük, aki még az iskolából

emlékezett rá, hogy azt Andromédának hívják a csillagászok.

— Hát ennek a keresztnek a közepében melyiknek látja azt a különösen fényes csillagot?

Néhányan azt mondják, hogy ők látják és bizonyosan látja azt mindenki, mert olyan fényes, hogy lehetetlen nem látni. Néhány tiszt megjegyezte, hogy látni ugyan ott valami halvány kis csillagot, de az alig pislog. A legtöbben azonban azon erősködtek, hogy nem látni ott semmit, még tábori látszóval se.

— És amikor a vita már nagyon elhevődött, akkor újra megszólalt az öreg afgán.

— Urak, aki fényesnek látja azt a csillagot, azt nem éri semmi veszedelem a holnap esatában. Aki halványnak látja, az megsebesül, aki pedig sehoggy sem látja, az holnap este már nem fogja látni Isten teremett világát.

Ere aztán mindenki elnevette magát és a nevetés a legjobb összebékítő. Az angolok kezét szorították egymással és aludni tértek és másnap megvívta a esatát és a tábornok épen maradt, akik halványnak látták a csillagot, azok súlyos sebbel váltották meg életüket és akik sehoggy se látták, azoknak sirt ástak az idegen ország földjében.

1850-ben írta Jókai ezt a novellát, aztán megjelent a Délvirágok-ban, azt lefordították német és angolra, aztán elfelejtették magyarul is,

németül is, angolul is, elfelejtette Jókai is s ő volt legjobb meglepődve, hogy negyven év múlva, 1890-ben levelet kapott egy angol csillagásztól, aki közölte vele, hogy Adroméda csillagkép ködfoltjában fölfedeztek egy csillagot, amely háromnapos ciklusban változtatja a fényét egészen a láthatatlanságig. Azt kérdezte, honnan tudott erről Jókai már negyven évvel ezelőtt? Jókai kénytelen volt megvallani, hogy ő csak kitálatla az egész történetet elejétől végig, költői fantázia volt, minden reális alap nélkül, nem is lehetett más, hiszen amiről nem tudtak a teleszkópos csillagászok, arról honnan tudhatott volna a költő?

Az Androméda ködfoltjának ez a csillaga ma már rajta van minden csillagászati térképen s ismert például annak a csillagképnek, amit változó csillagnak hív az asztronómia. Véletlen volt-e, divináció volt-e, hogy Jókai fantáziája megelőzte az csillagászok fegyveres szemét, azt hiába keressék és én nem is keresem. En csak annyit tudok, hogy a magyar ég teje van csillagokkal s azok közt a Szíriuszóval fölér a Jókai tündöklése. Jaj annak a nemzedéknek, amelynek számára láthatatlan csillag ez a szikrázó ideál, de áldott és boldog lesz és a jövőendő esatáját diadalmasan fogja megvívni az a nemzedék, amely szemével látja és szívbe engedi hullani ennek a csillagnak a sugarait.

A pénzügyminiszter reggelije

Írta: Mikszáth Kálmán

Máró gúnyval, kiméltelen szatírával írja meg Mikszáth Kálmán ebben a kereklatában a régi Magyarország úri parlamentjét, amelyben még a „szépséges dalnok” is meghajtották derekukat a pénzügyminiszter előtt és az egész parlament a ma melukok hátréteggel gyűlékezete volt.

A bufféban csak két asztal van megterítve fehér abrosszal. A többi asztal terítetlen; az a demokráciának való. E cérra paprikászalonna is van az üvegdedényben — Szalonna üveg alatt! Borzasztó ideál!

Az egyik asztal terítője sokkal fehérebb, mint a másik. Az asztalon egy pohár áll sherryvel, egy üveg angyr, mellette a sonkaszörtyék vannak s végre egy kis tányér tele finom hozszékűs cukorkákkal.

A szék l. oda van már készítve s elötve a többi székkel, hogy valahogy más oda ne ühessen.

A befűpó mamelukok áhítattal néznek az asztal felé s mutatni akarván, hogy az államügyekben megújulnak a járatok s tiszteltetésben morimozgálnak.

— A pénzügyminiszter még nem reggelizett!

— Uj mamelukok épnek be az asztalra mutatnak.

— Itt a pénzügyminiszter fog reggelizni.

— Belön Vízolyi. Éppen oda ut. s amint konykót

az asztalra ráteszi az abrosszal, a pa'acok s a tányérok elkezdnek csörömpölni, mintha mondanák: „Mindjárt itt lesz a miniszter!”

De ezt Vízolyi is észreveszi és rögtön sajtátmagától kér bocsanatot.

— Pardon! Hisz itt a miniszter fog reggelizni. Felegyűrt ée atján a szomszéd asztalhoz, ahol nem olyan hűvöfés, a terítő hol vegyes képviselőlék logusztyák a vorösborot a sonkas és a sherryt, kiki a saját pártállás szerint.

— Ne atkoz! — mondja egy kormányzó! — Hisz az tett meg téged elnökünkkel.

— Igen, de most odajuttem, ahol... — Igen, igen, ahol a pénzügyminiszter fog reggelizni.

— An, a kukkedlki! Ir-tóztató! Dusehek val-mikor rövidszivart szitt — mondja valamelyik habatfeki.

— És mindnap más emberhez hivatta meg ma-

gyadoznak a heringek, sajtok pikáns illatokat terjesztenek, minden, de minden olyan ünnepes mert a pénzügyminiszter reggelizik.

A kezvelmes ör leül, a szék megreessen a láttal, mintha a nagy megtiszteltetést köszönné. A sonkát odateszik elé. Kár, hogy nincs retrograd élet, hogy a megbódogult sertés földi maradványai átérzenek.

A miniszter keveset eszik és elegánsan a kés és villa bizonyos előkelőséggel hozszoja egymást.

Az első falatnál lebnit egy kis borral, még egy falat és még egy... megiat egy korty rá. Ó excellenciájának jó étvágya van.

S ezalatt bent a tanács-teremben sebesebben megyvidtük beszédeiket. Minek is beszélnék? Hezen eod, menyve úgy sincs — és még csak nem is bosszankodik meg érte senki, ho ómondják, hogy az addó nép mint nyomorog. Mert a pénzügyminiszter reggelizik.

A buffet ajtaja ki van nyitva. Klátni, meg be-látó.

Kann két erdőlyi képviselő sőtül nagy-somorján. Képen a székzek tömeges kivándorogást beszéltek. Borzasztó állapotok... a szegény székzek éheznek.

— Ezt! Ne oyan hangos-s! Bent a pénzügyminiszter reggelizik!

3500 holdas erdő lesz a Hortobágyon az ötéves terv végére

Az Alföld fásításának nagy feladatai

A Hortobágy város, egyben a Nagyerdő városa is. Ha Debrecen határában fekszik a legnagyobb alföldi pusztának, a végletek sajtós öszezetalakozásának jeleként Debrecen a legnagyobb összefüggő alföldi erdőségek központja is. Ez a földrajzi adottság ad különös hangsúlyt a debreceni Erdőgazdasági Egyesülés hatókörében működő állami erdőgazdaságok kiarmelési és fásítási műveleteinek.

Hogyan alakul ennek az Erdőgazdasági Egyesülésnek a hatóterületén a munkaprogram az erdészeti dolgozók első országos kongresszusát követően? — ezt a kérdést adtuk fel Debrecenben a Hajdú-Bihari Erdőgazdasági Egyesülés központi tervfőnöksének, Márton Tibornak.

Az erdősítés két problémája

Két főproblémát kell megoldanunk — felel Márton Tibor tervfelelős — mégpedig: 1. a meglévő erdők árendezésését, 2. a fátlan területeken a fásítást. Beszéljünk először arról, aminek máris birtokában vagyunk — a meglévő erdőinkről. A Hajdú-Bihari Erdőgazdasági Egyesülés három állami erdőgazdaságot tart össze: Debrecen I., Debrecen II. és a Guthi erdőgazdaságokat. Haláp, Nagycsere, Bánk, Guth összefüggő nagy alföldi erdőegységek, melyeket Debrecen városától vett át az állam. Nagy ez az erdőterület, de kétszáz évvel ezelőtti kétszer akkora volt mint most. A kapitalista rablógazdálkodás nyomán ennyire megfogyatkozott a terület. A régi rablógazdálkodással együtt jár a minőségi romlás is.

— Mennyire rontotta el az erdők minőségét a rövidlétű kapitalista hasznosítás?

— Az őshomoki őlgyesek hatalmas összefüggő egységet magbontotta a gyöngemínőségű fajokkal keverte meg. A nagyszerű őlgyeseket többnyire csak akácokkal pótolta. Így igyekeztek a rövidlétű és közérdekellenes hasznosítók rövid idő alatt s a további jövőre nem tekintve haszárjellegű haszonhoz jutni. Tudunk kell ugyan, hogy míg a őlgyeseknél 80—100 esztendő a vágási forduló, addig az akácnál alig 30 év. Ma már a monostori őlgyesen kívül — ahol egybékét az alföldi erdők legnagyobb vadászai tartják számon a vadászok — alig találhatók nagyobb összefüggő alföldi őlgyes. A romlott erdő helyrehozása megtehetően hosszú s kemény munka, de épülő szocializmusunk erőforrásaival és eszközzeivel végrehajthatjuk.

Új erdőterületek

— És mik a területek a fátlan területeken?

— Itt két feladat áll előttünk: részint új erdőterületek, másrészt mezővédő pászták létesítése. Magyarország erdősültsége 12 százalék, de ebből az Alföldre nagyon kevés esik. A Tiszántúlon olyan megyék is vannak, ahol egy százalékos sem halad meg az erdőség. Ez utóbbiakhoz viszonyítva Szabolcs megye után a Hajdú-Bihar megye áll a legjobban 5—6 százalékos erdősültséggel. A megosztás azonban annál aránytalanabb. Míg a homoki területeink annyira — amennyire eléggé erdősültek mondhatók, a szomszédos szikések már a legtopább részei az Alföldnek. Különösen a bihari rész s annak is a déli felén — Talpaltányi föld — regényhősök vidéke. Itt van az erdőség „szűk keresztmetszete” s az új erdők képzése főképp itt indul meg. A szocialista erdőgazdál-

kodás a Hortobágyot is az erdőszéjébe vonja. A 40.000 holdas pusztán 3500 hold területből erdőt csinálunk az ötéves terv folyamán. Megjegyzem, hogy a fásítás felerészét itt már el is végeztük.

Elmondja, hogy a kapitalista rövidlátás többnyire olyan helyen tarolta le az erdőséget, ahol képtelenség komoly mezőgazdálkodást folytatni, egyrészt a talajminőség miatt, másrészt a területi széttagoltság miatt. A közbeakadályozó mezőgazdasági területeket tehát felszámolják s így az összefüggő erdőöblöket kialakításával is mint egy 9.500 holdal növekszik a hajdú-bihari erdőterület. Másik probléma a vadragaszjárú erdő-

parcellák kiktatása ott, ahol a mezőgazdasági tervmunka ezt így kívánja. A Hajdú-Bihari Erdőgazdasági Egyesülés tervjavaslatot nyújtott be a megyei tanácshoz ezirányban. A tanács a tervet elvben magáévá tette.

— A tervjavaslat lényege — mondja Márton Tibor — a tökéletes anarchikus erdőgazdálkodás hibáit gyorsan és gyökeresen felszámolni. A régi rendszer sok-sok apró szeszélyesen tagolt erdőszelvéket hagyott itt. Rendszerellenül írtották az erdőket, aminthogy rendszerellenül alakították át a régi erdőket mezőgazdasági részlegekké. Hát ezt a rendszertelen „randzsért” kívánjuk egyszerűsmindenkorra felszámolni.

A mezővédő pászták

— Miképp és hogyan alapozzák meg a mezővédő pásztákat?

— A mezővédő pászták telepítését a legfájdalmasabb pusztasági vidékeken kezdjük. Tehát először a bihari részeken. Harmincegyven méter széles szélvédő kezekkel vonunk körül mindenütt egy-egy 80—100 kataszterholdas mezőgazdasági területet. A cél: megvédeni mind a mezőgazdaságot, mind a kertgazdaságot a káros és zűrt szélkeletől. A talajnak megfelelően akác, nyárfa és helyenként fenyő, kőris, szil, juharfákkal ültetjük be a pásztákat. Alattuk cserjéket telepítünk. Így keletkezik koronaszintképzéssel — felül a fák lombjával, alul a törzsekkel a bokrok és

cserjék zöldjével — tartóztatjuk fel a pusztító szeleket, hogy megővjük a mező- és kertgazdasági ötvények táblát.

— Ez utóbbi feladat természetesen, az erdőgazdasági, mezőgazdasági és kertgazdasági szakemberek munkáját szervezően összekapcsolja. Ez is új dolog, mert a régi Magyarországon ezek a szakemberek egymástól elszigetelve dolgoztak. Most mind a tervezésnél, mind a gyakorlati végrehajtásnál nem nélkülözhetik egymás segítségét, tudását. Termékeny tapasztalatcserék alapozzák meg az együttműködést, mire a mulban aligha lehetett valamirevaló példát találni.

A világ legnagyobb építményei

A szovjet kormány a közel-mulban határozatot fogadott el a kujbisevi és a sztálingrádi vízierőművek építésére. Mindkét erőmű a Volgán épül és a világ leghatalmasabb ilyen építményei lesznek. Az erőművek üzembehelyezése óriási jelentőségű lesz a Szovjetunió népgazdasága számára.

A kujbisevi vízierőmű áramfejlesztő telepe mintegy 10 milliárd kilowattórát termel majd egy év alatt, vagyis ötször többet, mint amennyit a cári Oroszország valamennyi áramfejlesztője együttvéve termelt. Az erőmű teljesítőképessége 2 millió kilowatt és ez 33 százalékkal mulja felül annak a 30 áramfejlesztő telepnek teljesítőképességét, amelyet a Szovjetunió első villamosítási tervének megvalósítása során helyeztek üzembe. Teljesítőképességben elég, ha összehasonlítjuk a legnagyobb amerikai vízierőműnek a teljesítőképességével, amely 1947-ben 8 turbina generátorral rendelkezett és összkapacitása 798 ezer kilowatt volt. Ennek a vízierőműnek az építkezését a Columbia folyón a 30-as években kezdték meg és csak 1946-ban helyezték üzembe. A szovjet kormány a kujbisevi vízierőmű üzembehelyezésének határidejét 1955-re tűzte ki.

A vízierőmű felépítése egész sor hatalmas jelentőségű népgazdasági feladatot old meg. Nyolc és fél milliárd kilowatt órát, Moszkva, Kujbisev és Szaratov legnagyobb ipari kerületeinek villamosenergia ellátására és a

vasúti vonalak villamosítására irányoznak elő. Másfél milliárd kilowattórát a Volgán túli vidék egymillió hektárnyi területének öntözésére fordítanak. A vízierőműtelep és a hatalmas víztárolók építése megváltoztatja a hajózási feltételeket is és lehetővé teszi a mélyjárati hajók közlekedését, mind a Volgán, mind a Kama folyón.

A hatalmas volgai vízierőmű megépítésének terve tehát magában foglalja a villamosítást, az ipar, a közlekedés, a mezőgazdaság és a hajózási fejlesztésével kapcsolatos tervek együttes megoldását.

A sztálingrádi vízierőmű üzembehelyezése szintén óriási jelentőségű a szovjet népgazdaság számára. A tervek szerint turbináinak teljesítőképessége 1.700 ezer kilowattot tesz ki és az átlagos vízellátást véve alapul, évente 10 milliárd kilowattórát fog termelni. Moszkva és Sztálingrád évente 4 milliárd kilowattóra villamosenergiát kap majd, a központi fekete föld területek pedig egymillió 200 millió kilowattóra elektromos energiát kapnak évente. Kétszázmillió 800 ezer kilowattórát fognak évente együttesen fogyasztani a sztálingrádi, szaratovi és asztraháni területek. Kétszázmillió kilowattóra elektromos energiát irányítanak évente a Volga és a Káspi-tó menti körzetekbe. Sztálingrádból vonulnak majd a magasfeszültségű vezeték Moszkvába, a Káspi-tenger partjához, átszlik a nogajszki shtyeppezi, a Volga vidékét, elkerülnek a Közép orosz

Az ipari iskolákban a jövő élmunkásait és sztahanovistáit képzik és tanítják

Az ipari tanulóképzés, új tervvel kezdődött meg. Az eddigi elhagyott, mostohakörülmények között működő ipari tanulóképzés, ipari tanulóoktatást, általában az ipari utánpótlás az ipari szakképzés, a Munkaerőpiacok Hivatala vette át, amelynek feladata, hogy egy kézbe vegye az ipari tanulóképzés ügyét és felszámolja annak elmaradottságát.

Ötvenezer gyáripari tanuló kezdte meg az iskolai tanítást, huszonegyszer az 1 éves évek közt. Nem közömbös a szocializmus építő kormányzat számára, milyen lesz az új magyar munkásnemzedék, amelynek döntő szerepe lesz az ötéves terv végrehajtásában, jelentős szerep jut a hatalmas beruházási és építőmunka megvalósításában. A magyar ipar, a gyáripar hatalmas mértékben fejlődik, a fejlődés további menetét és zavartalanágát a megfelelő ipari utánpótlás, az új szakképzett fiatal iparosgárda biztosítja.

Ezekről a kérdésekről beszélgettünk a „Debrecen” munkatársai az ipari tanulóképzés új tervét kezdetekor az ipari tanulóképzés vezetőivel.

26.000 új ipari tanuló beiskolázása

Az ipari tanuló munkakezdését, munkabéréjét ma már törvény szabályozza. Évi 28 nap fizetéses szabadságot is kapnak és életük is egészen más, mint a Horty-fasziáda időkben a nehéz tanácsorsos volt. Az ipari tanuló ma már beiratkozik a tanműhelybe és nem szerződik és nem iparosodott, hanem ipari szakmunkás válik be-

szelő. Igen sok ipari tanulóra van szükség a magyar gyáriparnak, építőiparnak, vegyiparnak, de még iperágaknak is. A nehézipar hiányzó ipari stb. számára is sok új ipari tanulóra van szükség. Az új iskolai évről 26.000 új ipari tanuló kell beiskolázni és ha nézzük az új, most beiratkozott tanulókat, akkor örömmel állapíthatjuk meg, hogy ezt a számot elértük, az ötvenezer gyáripari tanuló között 26.000 elsőéves van.

Lerövidített tanulóidőt

A kormányzat megkönnyítette az ipari tanulóképzést, a magasabb színvonalú szocialista képzésnek megfelelően lerövidítette az ipari tanulóidőt két, másfél, illetve egy évre. De más vonatkozásban is elősegíti a kormányzat az ipari tanulóképzést, a tanévben az országban 17.000 ipari tanuló lakik modern, korszerű tanulóotthonban, ahol kifűnő ellátás, ott-hon, tanulási lehetőség áll a rendelkezésre. Nyolcezer tanuló dolgozik az oktatás céljára felszerelt tanműhelyben, ahol igen jó és eredményes gyakorlati oktatásban részesülnek.

Új tankönyvek, új szakoktatók

A kormányzat megoldotta az ipari tanulóképzés egyik legnagyobb problémáját, a tankönyvkérdést. Most valósult meg először a magyar ipari tanulóképzés történetében, hogy az ipari tanulóknak valamennyi tantárgy elaját-tásához tankönyvet kapnak aján-dékba. Harmincegyfajta tankönyv áll rendelkezésre. Az új ipari tanuló tankönyvek megírás-gakor felhasználják a Szovjetunió pedagógiai tapasztalatait. A tankönyvek első lapján a következő felírás áll: „Lenin útjár, a mi nagy tanítónk egyetlen szóval fejezte ki az ifjúság feladatát: A feladat tanulni! Ipari tanuló! A Magyar Népköztársaság tankönyveket ad kezétekbe. Jó tanulással legyetek rohamcsapat a szocializmus építésének!”

Megoldotta a kormányzat az ipari szakképzés egyik súlyos problémáját: jó szakképzett nevelőket képzett ki és bocsátott az ipari tanulóképzés céljaira... A tan-év elején 380 kiváló üzemi szakmunkásból képzett ipari tanulóiskolai oktató kezdte meg a tanítást és a tanári, nevelői karra együtt-működve viszi előre és sikerre az ipari tanulóképzést.

Minden lehetőség rendelkezésre áll, hogy az ipari tanulóképzés helyes mederben, megfelelően foly-hasson. Szükség is van erre, hiszen az ipari tanulóifjúság az ifjú-munkásság egyik fontos hívtású, nagyvívű csapata.

Az ipari tanulóifjúság is átérzi a kormányzat megértő gondosko-dását, átérzi jövő feladata fontosságát és jó tanulással, még nagyobb fegyelmelzettel igyek-szik képzett, értékes ipari szakmunkássá válni, aki tudását, rá-termeltségét, az iskolában, tanmü-helyben szerzett tapasztalatait a szocializmus építő népi demo-krácia rendelkezésére bocsátja.

A nevelők, oktatók munkája ar-ra irányul, a tanuló célja is az, hogy a most tanuló ipari tanulókból a jövő kiváló szakmunkái jöj-fekészül, képzett öntudatos munkásai legyenek. A most tanuló ipari tanulókból lesznek a jövő élmunkásai, újítói, sztahanovistái, szocializmus építői...

7 oldal

1950 szeptember 24.

A vetőszántásban előre tör Hajdúnánás

A szelektorozásban már 8400 mázsánál tartanak

Örömteli és bizakodó a hangulat Hajdúnánáson az őszi munkákkal kapcsolatban. Nema is csodálatos. Eredményeik igen szépek és egyre javuló irányzatot mutatnak.

A vetőszántásban megjavították elmúlt heti eredményeiket és most már a legjobbak közé kerültek százalékos eredményeikkel. A szelektorozásban is egyik napról a másikra hatalmas javulás állott be az elért eredményben. Eddig 8350 mázsa búzát, 50 mázsa rozsot és 2 mázsa őszi árpát szelektoroztak meg.

Az állami Csíha-malomban a beépített szelektor működik, ugyancsak szelektoroznak a Társulati malomban is. A szelektorozásban Hajdúnánás a legjobb az egész megye viszonylatában, de ugyanez áll a vetőszántásra is.

Bent a városban négy csávázóhelyet létesítettek, a tanyavilágban pedig 11 helyen lehet vetőmagot csávázni. A csávázáshoz szükséges rézgálicot mindennél biztosították. A gépállományok, illetve a földművelőszövetkezetek lehetővé tették, hogy a dolgozó kis- és középarasztok, valamint a termelőcsoportok kedvezményben részesüljenek a csávázásnál és mázsánként 50 filléres áron csávázhatják vetőmagjaikat.

A vetőszántás mellett azonban rá kel mutatunk másik vonalon mutatkozó hiányosságokra is. Így arra, hogy a vetésben a község nem tart ma sem az ütemterv szerinti előirányzatnál. Ennek az az oka, hogy a község dolgozóit nagyon lefogalják a betakarítás munkálatai.

A napraforgó aratását már 100 százalékban befejezték, a kukoricatörés 70 százalékánál tartanak, a letört kukoricaszár betakarításának 15 százalékát is elvégezték.

Teljes erővel megindult és folyik a gyapotszedés. Eddig már 100 kiló gyapotot gyűjtöttek össze az első hajdúnánási gyapófeldekről. A dolgozó parasztság a munka minden szakaszán ereje megfeszítésével fáradozik azon, hogy a jó munkával fokozza a verseny ütemét, ami végső fokon a tanácsválasztások ünnepi hangulatát húzza alá. A dolgozó parasztság sorából több nevet is kiemelhetünk, akik elejárnak a munkában:

Ifj. Nagy Antal tanya 658. sz. alatti lakos 7 holdas, Bakos Antal 9 holdas, Tóth Lajos tanya

968. sz. alatti lakos 9 holdas, Sziszák Márton 7 holdas dolgozó parasztiok elvégezték az őszi vetőszántást, a kukorica betakarítását és az őszi mélyszántást is. Példájukkal nagyban elősegítettek a város dolgozó parasztsága körében a munkaverseny kiszélesítését.

Vannak azonban a népek és a dolgozó parasztságnak esküdt ellenségei, akik mindenképpen kárjukat akarják, akik vesztettül acsarkodnak népi demokráciánk minden vívmánya, így a tanácsválasztás ellen is. Jól tudják és érzik, hogy ez újabb korlátozásokat jelenti, hogy újabb csapás sötét tervekre.

Igy Kállai Lajos 100 holdas kulák, Ormós Antal 40 holdas, Fehér Imre 70 holdas, Éles Sándor 37 holdas, Szilágyi Gábor 45 holdas kulákok szabotálták az őszi munkálataikat.

Leleplezték őket és kemény büntetés vár rájuk. A népi demokráciában egyre-másra leleplezzük ellenségeinket és a kulákok aljas mesterkedéseire ellenére végrehajljuk őszi fejlesztési tervünket és diadalmasan fejezzük be a tanácsválasztásokra az őszi munkákat, a versenyben vállalt kötelezettségeket.

Heti krónika

A SZOVJETUNIO MINISZTER-TANÁCSA

újabb nagyjelentőségű határozatot hozott: új hatalmas víd. erőmű építi a Dnyeperen, két nagy csatorna és öntözrendszer épül Ukrajna déli és Krim északi területének öntözésére. A Szovjetunio minisztertanácsa a mezőgazdasági növények gazdag és állandó termésének biztosítása céljából hozta ezt a nagyjelentőségű határozatot: a gyapot és búza-termés további fokozását érik el és a nagyhozamú állattenyésztés is további gyors fejlődést ér el, villamosenergiát nyerne a mezőgazdaság és ipar számára. Hatalmas összegű beruházást, hatalmas építkezést jelent ez: a Szovjetunio nemcsak bebiztosítja, hogy a szocializmus országai a béke híve, a békés építő munkát kívánja. Amíg az angolok és amerikaiak körében nagyrányú, esetlen fegyverkezés folyik, a háborús kiadások növekedése miatt egyre csökken a dolgozók élet-színvonalá, mindent a háborús fegyverkezés szolgálatába állítanak — addig a Szovjetunio békés építőmunkát folytat, amely a dolgozók életét szélesebb, könnyebbé teszi. Az atomenergia éppen úgy a békés építő munka szolgálatába állította mint ahogy most sorban a harmadik nagyarányú, hatalmas beruházást indítja el. A Szovjetunio minisztertanácsának legújabb határozata, az új hatalmas víz-erőmű, a nagy csatornák Ukrajna déli és Krim északi területén, — a Szovjetunio békés építő és alkotó munkájának fényes és meggyőző bizonyítéka, a békétábor élén álló Szovjetunio megvédi a békét a háborús szökevényekkel szemben és biztosítja a békés építő munka lehetőségét.

AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZÖVETSÉGE KÖZGYŰLÉSE

összeült és megkezdte tárgyalásait a Szovjetunio küldöttségét Vinszkij vezetője az ENSZ ülése előtt kijelentette, hogy a Szovjetunio küldöttsége az ENSZ közgyűlésén a béke megőrzéséről és a népek együttműködéséről szóló határozat mellett harcol a Szovjetunio küldöttsége ezért harcol a Szovjetunio küldöttsége ennek a tárgyban folytatja működését, de ugyanakkor a háborús gyújtogatók, az amerikai befolyás alatt álló szavazógép minden módon igyek-

szik előadni és megakadályozni a felmerült ügyek békés és igazságos rendezését. Az ENSZ közgyűlése előadta a Kínai Népköztársaság képviselőinek meghívását, aminek márkorai a szavazógép az amerikaiak közötti rabló-hadjárat és a kínai nép elleni sorozatos merénylete ügyében és megakadályozta annak tárgyalását. A Szovjetunio tovább folytatja harcát a béke megőrzéséért és a népek békés együttműködésének érdekében: az ENSZ közgyűlésén nagyjelentőségű javaslatokat terjesztett be az új háború veszélyének elhárítására. Az új nagyhatalom — indítványozta — később egymással egyezményt a béke megőrzésére. Javasolta, hogy az ENSZ közgyűlése ítélje el a háborús propagandát, tiltsa el az atomfegyver használatát és nyilatkozzon a háborús bűntömekek át a kormányt, amely a tömegpusztító fegyvert elárthatja. A kínaiak javasolták a Szovjetunio küldöttségét a dolgozó népek között a haladó világ, a békétábor tagjai, a dolgozó millió őrömmel, meglegedéssel, bizalommal, és ostromlással helyesléssel fogadják, annál nagyobb a zavar a háborús gyújtogatók körében, akik most ravasz fordulatokkal, a szavazógép működésével igyekeznek szétválasztani a Szovjetunio javaslatait, a békétábor millióinak kívánásait elűlyesztani.

A BÉKÉTÁBOR ERJELE egyre nő, veszik, a béke híveit egyre erőteljesebb működést fejtenek ki. Most tartotta ülését a bolgár békékongresszus, ahol kinyilvánították, hogy a népek elől elhatározták, hogy megvédik a békét és szilárd támaszuk ebben a harcban a Szovjetunio és a népi demokráciák békés és őszinte politikája. A béke hadserege egyre növekszik és az igazság győzedelmekedni fog. A békeharó újabb állomása, hogy október 16—18-ra összehívták a Béke Szovjetunioi Bivének második értekezletét Moszkvában. A béke haru tovább megerősödését eredményezi a Béke Szovjetunioi Bivének moszkvai tanácskozása, amelyen a szak-szervezeti, ifjúsági női, tudományos szövetkezeti, sport és más társadalmi szervezetek képviselői vesznek részt.

Böszörmény párosversenye Szoboszlóval vetőmagkiosztásban

A jó és nemesített vetőmaggal történő vetést a minisztertanács rendelet írja elő. Eppen ezért nem közömbös, hogy a jó és tisztított nemesített vetőmagot a dolgozó parasztság idejében kapja kézhez. Ez a megmondolás vezette a böszörményi földművelőszövetkezet tagjait, mikor a napokban versenyre hívták ki a vetőmagkiosztásban a hajdúsoboszlói földművelőszövetkezet tagjait. A versenyben vállalták, hogy október 1-re minden vetőmagot kiosztanak a dolgozó pa-

rasztságnak. A versenypon-

1. Vállaljuk, hogy a megye által előírt vetőmag-keret mennyiségét a termelőcsoportok és a dolgozó parasztságunk között október 1-re haladéktalanul kiosztjuk.

2. Minden vetőmagkiosztás helyen csávázó egységet állítunk fel, a tanyavilágban 21, a városban 4 helyen és a kiosztott vetőmagot mind becsávázzuk.

3. Biztosítjuk, hogy a becsávázott vetőmag 80 száza-

léka géppel művelt talajba kerüljön.

4. A megye által előírt vetőmag-keret mennyiségéből a dolgozó parasztság 25 százalékát látjuk el minőségi vetőmaggal.

5. Az őszi vetőmag sikeres kiosztása mellett a kukorica, burgonya és tojás szállítási szerződésének előirányzatát 20 százalékkal túllépjük.

6. A kiosztott vetőmaghoz és magtisztításon kívül minden dolgozó parasztnak 100 százalékosan biztosítjuk a műtrágyát.

Szeptember 25-én indul az „Új világ“ hónap

A hajdúböszörményi MSZT versenykihívása

A szeptemberi MSZT megyei titkári értekezleten a Hajdúböszörményi MSZT szervezet versenyre hívta ki a Hajdú Bihar megye területén lévő összes MSZT szervezeteket. A versenyrel kapcsolatban a következő pontokba foglalt határozatot és versenykihívást készítettek:

a) A verseny kihívása és elfogadása megmutatta az MSZT hatalmas jelentőségét, de ugyanakkor megmutatták a MSZT titkárai, hogy világosan látják az előttük álló hatalmas feladatokat, melyet Pártunk és dolgozó népünk tűzött ki feladatul elének. Ezt a versenyt, amelyet a titkári értekezleten elfogadtunk, a Magyar-Szovjet Barátság igaz kifejezésül maradtak-talanul teljesíteni is fogjuk.

b) A verseny sikere érdekében szükséges, hogy végrehajtsuk a következő munkatervet:

1. Minél több előfizetést, ahol ütemtervet készítünk és kijelöljük az Új Világ bizottságot, melynek vezetője a kultúrpropagandista.

2. Háromhónapos előfizetést tartunk, ahol ismertjük az

Új Világgal kapcsolatos teendőket,

c) 21-én összehívjuk a más tömegszervezeti (MNDSZ, DISZ, DEFOSZ) MSZT felelősöket és a szocialista szektorok (ÁGE, TSzCs és a Földművelőszövetkezet NV) és a különböző MSZT felelősöket. Itt szintén ismertjük a feladatokat és annak végrehajtási módját. Már ezen az értekezleten átadjuk az előfizetésre szóló csekket. A fent felsorolt felelősök saját szervezetükben, vagy üzemükben összehívni a tagságot és a tőlük kapott instrukciók alapján ismertetik és átbeszélnek a feladatokat, e hó 25-én beindítják az Új Világ gyűjtését, amit az általunk kijelölt bizottság ellenőrizni fog.

A verseny értékelése az alábbi pontok szerint történik:

1. Minél több előfizetés-gyűjtés a dolgozó parasztság sorából.

2. Háromhónapos előfizetés-gyűjtés.

3. Kéthónapos előfizetés-gyűjtés.

4. Egyhónapos előfizetés-gyűjtés.

5. Csoportos előfizetés-gyűjtés.

6. A legjobb felvilágosító, amiről az agitátorok nyújtsanak bejelentést.

7. Az előfizetés-gyűjtés állásáról való pontos jelentés-küldés.

8. Az Új Világ-hónapban kitűnt aktívák száma s ezzel kapcsolatban hány új tagot szerveztünk be a szocialista szektorok és a dolgozó parasztság sorából.

9. A tagság számának figyelembevétele.

Hajdúböszörmény, 1950. év szeptember 19.

Kerekes Károly sk. MSZT titkár.

Erdélyi Sándor sk. MSZT prop.

— A Peczeli Sándor általános iskola nevelőtestülete szeptember 24-én vasárnap este 7 órakor a Szabó Kálmán utcai új iskola helyiségében jótékony célú műsoros előadást rendez. Mindenki szeretettel hív és vár a rendezésre.

8 oldal

1950 szeptember 24.

19.000 debreceni iskolás szűrővizsgálata

Népi demokratikus kormányzatunk legfőbb értéknek az embert tekinti. Ennek az elvnek igazolását adja az a tény is, hogy a legelterjedtebb népbetegség, a tüdővész ellen a dolgozókat és azok gyermekeit hathatósan kívánja megvédeni a kormányzat. Mint ismeretes, két évvel ezelőtt tüdővész elleni BC oltásokat végeztek Debrecenben és a megyében is. Ezeknek az oltásoknak célja volt, hogy a lakosság széles tömegeit megóvja a tüdővész pusztításától.

A tüdővész elleni oltások után most a tisztifőorvosi hivatal ügynevezett ellenőrző szűrővizsgálatok végzését kezdi meg a közeli napokban a debreceni és tanyasi iskolákban. Ez a szűrővizsgálat majd megmutatja azt, hogy a BC oltások milyen eredménnyel hatottak a szervezetre. A vizsgálatok során 19.000 debreceni és tanyasi iskolás gyermeknél végzik el a szűrővizsgálatot.

De nemcsak az iskolásokat, hanem az összes nevelőket és az iskola tansegédszemélyzetét is felülvizsgálják a szűrővizsgálatok során.

A szűrővizsgálatok háromrészesen történnek. A városi tüdőbeteg gondozó intézetnél a tervek szerint naponta 400 iskolást vizsgálnak meg. A gyermekklinika napi 130 gyermek szűrővizsgálatát látja el, míg az állami tüdőgondozó intézet orvosi kara mozgó-röntgennel a tanyasi iskolákban végzi el a vizsgálatokat. A tervek szerint a szűrővizsgálatok 4-5 hétig tartanak.

A szűrővizsgálatok alkalmával tisztá képet kapunk majd arról, hogy a tüdővész az utóbbi évben hány százalékban terjedt meg a városban, illetve az iskolások körében. A szűrővizsga egyben bizonyosságot ad arról, hogy kormányzatunk fontosnak tartja a felnövekvő nemzedék egészségét.

A Szülői Munkaközösség az iskola segítőtársa

A Szülői Munkaközösségek jelentős feladataikat csak úgy tudják elvégezni ha jól megválasztott vezetőség irányítja, és segíti munkájukat. Ezek a feladatok népi demokráciánk fejlődésével együtt nőttek meg, váltak mind fontosabbakká.

A felszabadulás után a szülők még szervezetlenül, spontán kapcsolódtak be az iskolák helyreállítási munkájába és a pedagógusokkal együtt igyekeztek az iskolákat olyan állapotba hozni, hogy megkezdődhessenek a tanítás. 1947-ben az MNDSZ végezte a szülői munkaközösségek megszervezését. 1948-ban a VKM rendeletet adott ki, melyben megjelölték a Szülői Munkaközösségek feladatait, melyek mindegyikből oda fejlődtek, hogy most már nemcsak anyagi segítségben, hanem az iskolai és családi levelezés, egybehangolásban nyilvánulnak meg.

Az 1949—50-es iskolában a Szülői Munkaközösségek már komoly segítséget nyújtottak az iskolának a gyermekek tanulm-

nyi színvonalának emelkedéséért folytatott munkában. Létrehozták a tanulókörök munkáját. Rendszeresen látogatták azoknak a diákoknak a szüleit, akik elmaradtak a tanulásban, vagy hiányoztak az előadásokról. Így harcoltak a lemorzsolódás veszélye ellen. Jó munkájuk eredménye volt, hogy a félévi általános tanulmányi eredményt év végére emelték. A tanulmányi eredmények megjavítását szolgálták a tanulmányi versenyek jutalmazásai is. Az új tanévben megvannak az előfeltevések, hogy a Szülői Munkaközösségek munkáján még jobb legyen. A közéleti, iskolában egyre több a munkás- és dolgozó parasztszármazású tanuló. A tanulmányi és szociális arányainak javulása megjavítja a Szülői Munkaközösségeknek szociális összetételét is. Nem kétséges, hogy a munkás- és dolgozó Parasztszülők aktív munkája nagy segítséget jelent majd a Szülői Munkaközösségeknek céljuk elérésében.

Harmadfél évszázad debreceni képzőművészete a Déri Múzeum készülő kiállításán

Debrecen kultúrájának két és félszázados haladó hagyományait mutatja be az a képzőművészeti kiállítás, amely október elsején nyílik meg a Déri Múzeumban. A képzőművészeti kiállításhoz kapcsolódva irodalomtörténeti előadás-sorozat is indul, amelynek keretében két hónap minden vasárnapján debreceni írók ismertetik a városban élt vagy a várossal kapcsolatban állott nagy magyar írók és költők életművét.

A képzőművészeti kiállítás a XVIII. századtól kezdve napjainkig a debreceni festők, szobrászok grafikusok legjavát tárja a látogatók elé. Ismeretlen XVIII. századi festmények után már gazdagabb anyaggal jelentkezik a XIX. század a kiállításán. A Déri Múzeum kutatói tarták fel az ismeretlenségéből és a méltatlan felfedezésből Kicsi Bálint, Dozsonyi Károly korukban elismert debreceni festők műveit. A kollégiumi rézmetsző diákok alkotásai is ott vannak a kiállítás anyagában. Kétszáz év, hogy az első rézmetszők megkezdtek munkájukat a Kollégium ősi falai között, a kollégiumi diákok magas művészi törekvére vitték a rézmetszést. Kicsi Sámuel 1813-ból való rajza Debrecen látképerőit is ott látható a kiállítás anyagában. Kollégiumi diákok rajzai klasszikus szobrokról egészítik ki a kiállítás régi anyagát.

Ezután a még napjainkban is ismert nevek, Istvánffy Gyula, dr. Páffy József, Bakos Tibor következik. Az első világháború után jelentkező debreceni festők

műveinek kiállítása azt igazolja, hogy a formalizmus kevésbé érintette a debreceni festészetet, a művészek gyakran fordultak szociális tartalmú témák felé. Félgyházi László, G. Szabó Kálmán és Holló László szerepelnek a leg-
jobb képpel a kiállításnak ebben a részében. A kiállítás anyagának utolsó csoportjában szokták a műveket látni, amelyeket a Déri Múzeum az Alkotmány-kiállításán vásárolt debreceni művészekől, így Szabó Irma, Veres Géza, Debreczeni Csaba, Senyei Oláh István, Várkonyi Károly műveit.

A kiállítás anyagát a Déri Múzeum dolgozó szerették meg a közönségben kiegészíteni, ezért felkérte a város művészeit, tekintse meg az előkészületekben levő kiállítási anyagot és ha jobb műveket akarják kiállítani, becsússzák a kiállítás rendezőségére.

A képzőművészeti kiállítás kapcsolatokban megrendezett irodalmi előadás-sorozatban Csokonai, Fazekas, Ady, Tóth Árpád, Móricz Zsigmond, Oláh Gábor, Guljassy Pál életéről, munkásságáról tartanak előadásokat az Irodalmi Központ tagjai. Az előadás-sorozatban jelszavak tervekbevitelét egy hortobágyi népdalról rendezés is.

Debrecen kulturális életének kiemelt eseménye lesz a város képzőművészeti hagyományait bemutató kiállítás és a hozzá kapcsolódó irodalomtörténeti előadás-sorozat.

Megszüntetik a vidéki írók elszigeteltségét

A vidéki írók elszigeteltségének megszüntetése nem újkori kérdés. Az elmúlt években a vidéki írók állami támogatást kaptak, de a vidéki írók ha nem tudott fejteni a fővárosba, mégis tehetséges volt is nem tudott érvényesíteni és magára hagyta a kialakított.

A felszabadulás óta jelentős változás történt az írók életében is. A szociális kultúrpolitika fontos feladatának tekinti az írók életének a megújítását. Munkaközüket emelték szolgálatok azok az intézmények, amelyekről a kapitalista világban nem is álmodhat az író: Kossuth-úti, Kőrösi Mihály művészeti dijak, érdemes mester és kiváló művész juttatások.

De nemcsak anyagi segítséget ad a szociális kultúrpolitika a Part vezetésével, hanem megadja annak is a lehetőséget, hogy az írók egy szervezetben belül szervezeten dolgozzanak, ott megismerjék azokat a kérdéseket, amelyek jövőjüket irányítják. Ezt a feladatot tölti be ma a Magyar Írók Szövetsége.

A debreceni írók a felszabadulás óta jelentős munkát végeztek. Főbb folyóiratot szerkesztettek dolgoztak a nappalra és a fővárosi folyóiratokba is. Előadásokat tartottak az územek dolgozóinak számára, könyvtárakat rendeztek. Legutóbb a könyvnapon pedig egy negyedéves képzőművészeti kiadványt hívták magukra a figyelmet: az Épitők-kiadványt. A debreceni és szűkebb vidéki közönség láthatja, hogy van itt egy írói csoport, amely arccal a szociális építés felé fordul és a kezdeti nehézségek ellenére is sokat igyekszik megvalósítani a szó és írás művészi legyereket, versben és prózában egyaránt legyen az regény, novella, riport, apró riportok vagy nagyobb lélektűtő elbeszélés jelentkezik a vidék tehetséges íróiról, de komoly figyelmet keltett jónéhány vers tanulmány, könyvismertetés és kritika is a munkásság, amikor hírt vitt a kiadványról, leveleiben fejtegette ki önjelölt és meg kell állapítani, hogy nemcsak az írók, hanem a vidéki írók is a népi életben és az Épitőkben.

Felgyújt ennek nyomán a debreceni írók a Magyar Írók Szövetsége is az elmúlt héten járt Debrecenben. Benjámin László a város kommunista költő, hogy megteremtse a szerves kapcsolatot a Magyar Írók Szövetségen keresztül a vidéki írókkal és először Debrecen íróival és költőivel. Egész estét töltöttek együtt, hogy megbeszéljék a debreceni írók problémáit, természetesen beszélgetés után alakult ki azok a körvonalak, amelyek jövedelre irányt szabnak a vidéki íróknak, de jelentősek lesznek az egész magyar írói élet számára is. A vidék régen várta már hogy pl. egy Veres Péter, vagy Szabó Pál, de az írók többi természetét bemutassa, és az

előző erejével vigye sikerre azokat a problémákat, amelyek mai életünk fejlődése megkívánja. De a vidéki írók közül is jó néhányan van már kézbe kötet az írók életében, amelyek a közönség számára érdekesek. Emlékeztünk itt Asztalos Sándorra, akinek a hiteles megjelölt, veres kötet egyúttal a „beutalt” is jelent. Most egy új kötet, hogy meglesz annak a lehetősége, hogy közvetlen kapcsolatban az írók között legyenek ezek a művek napvilágra láthatóak.

De igen hasznos lesz az is, hogy a debreceni írók felismerjék az írók közötti kapcsolatot, a vitalitás-irányzatok megismerését feladatok elvégzésében. Az viszont Debrecen kulturális életében is jelentős lesz, hogy a pesti írók is legyenek Debrecenben a debreceni írók megmozdulásaira.

A debreceni írók Benjámin Lászlóval ezzel a látogatásával bekapcsolódnak a Magyar Írók Szövetségek munkájába. Nem kétséges, hogy a Magyar Írók Szövetsége a jövőben fokozott mértékben segít a vidéki írók munkájában. Benjámin László buzdította a debreceni írók közül máris többen kérték irántuk az írószövetség szerkesztésében megjelenő újjáalakított Csillagnak is megküldeni. Ugyanakkor pedig az írószövetség tagjai, köztük maga Benjámin László is, kész arra, hogy a hó végén megjelenő Épitőkben cikket küldjön.

Ime, így szünteti meg az írószövetség keresztül népi demokráciának a „vidéki” író elszigeteltségét. A debreceni írók és művészek a látogatás után fokozott lendülettel készülnek az új Épitők számának a kibocsátására. Minden sikerrel és gondolatukkal a jövőt akarják építeni a Part és Rákosi Mátyás irányításával harcolnak a békeért, a szocializmus győzelemért. Nabrdagi Mihály.

— Az orosz nyelvoktatás fejlődése. — A tavalyi iskolai évben az országban 160 kezdő- és haladó fokú tanuló kör működött, amelyben mintegy 1600 pedagógus tanult oroszul. Orosz nyelvoktatásuk továbbfejlesztésére nyáron egyhónapos tanfolyamok kezdődtek, amelyek júliusban ezer, júliusban 750 pedagógus vett részt. Az új iskolai tanévben 300 tanuló kör szerveznek 3000 nevelő számára. A tanuló körökön kívül az egyetemi orosz intézet 200 pedagógus számára orosznyelvű osztályokat vezet.

Hírek

— Várható időjárás: Változó felhőzet, több helyen, elsősorban északon, záporosó, a hűvös idő tovább tart.

SZEPTEMBER 21.
KOSSUTHRÁDIO. 7: Hanglemek. 8: Hírek, lapszemle, műsorismertetés. 8.30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Vidám zenés kalandozás. 10: Egy falu — egy nota. 10.45: Külügy negyedóra. 11: Acél és salak. Regényrészlet. 11.20: A magyar rádió műsora. Lengyel zenekari muzsika. 13: Zenés posta. 14.15: Tarka muzsika. 15.30: Szeptember végén... Zené előadás. 16.30: Kínos Kalendárium. 19: Hanglemek. 20.20: Tánzenekar. 21: Hangköpek a vasárnap sportjáról. 21.30: Tóthírek. 21.35: Tánzené. 22: Hírek. Sport. 22.25: Hanglemek. 23.15: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIO. 8: Hanglemek. 8.30: Falurádió. 9: Evangélikus vallásos félóra a stúdióból. 9.30: Református istentisztelet közvetítése a Pózonai-úti templomból. 10.15: Népi szemle... A rádió asszonyvotava. 10.50: Hangszerszók. 11.10: Miska bácsi lemezsládája. 11.30: Ejtéllátogatás. Regényrészlet. 12: Déli muzsika. 13: Színes muzsika. 14: Könnyű dalok. Hanglemek. 14.30: Partizánok élen. Regényrészlet. 14.50: Hanglemek. 15: Kérdezz — felelel! Tudományos fejtörő negyedóra. — 15.20: Hegedű, zongorakísérettel. 15.45: Vasárnapi krónika. 16: A Rádió Gyermekszínházának műsora. A három Liu testvér. 16.40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: A lélek mérmérei. A magyar rádió irodalmi folyóirata. Amerikaiak. Regényismertetés. 17.40: Hanglemek. 17.50: Hangköpek a vasárnap sportjáról. 18.40: Rádiózenekar. 19: Szorakoztató zene a moszkvai rádió műsorából. Hangfelvétel. 19.30: Dalok az ifjúság. Vidám rádió-riport. 21: Szovjet népek dalai. 22: A Rádió cigányzenekara játszik. 22.45: Hanglemek.

— Hirdemény. — Debrecen város nemibeteggyűző intézete, továbbá Debrecen város jüdbeteggyűző intézeteinek szűrásiomlására az OTI székfőnöki átköltözött Tóthfalussy tér 2. szám alatti levő átalakított helyiségekbe. — Rendezésüket 1950. évi szeptember 25-től, hétfőtől kezdődőleg az új helyiségben megkezdik. Az OTI székfőnöki Debrecen város Tüdőbeteggyűző Intézetének kizárólag betegrendelése fog továbbra is működni. OTI tagok mindkét helyen rendelésben részesülnek.

— Minden héten, lehetőleg szerdáján vásárolj meg jótészevényed!

— Hatósági közeg elleni erőszak végezte miatt kerültek a debreceni járásbíróhoz el Mátyás Károly és Nagy Sándor régiási lakosok. A sötétben világító lámpa nélkül kerékpároztak, mire egy moportkerékpáros rendőrfőnök igazolta őket. A két fiatal ember megtámadta az igazolást, majd szembeszálltak a rendőrral. A járásbíróhoz a két vádlottat 400—400 forint pénzbüntetésre ítélték.

— Piaci lopás miatt került a járásbíróhoz el Kendi Benedek debreceni lakos. A gyűmő csipaccon kivette Kaszás Mihályé kosarából a kendőbe csavart pénz. Járca 120 forinttal. A járásbíróhoz Kendinét 300 forint pénzbüntetésre ítélték.

VIG
Ma 11, 3, 5, 7, 9 órákor!
Hétfőn: 5—7—9 órákor!
MAGYARFILM
Soós Imre, Latábar Kálmán,
Ferrari Violetta
DALOLVA SZÉP AZ ÉLET

BÉKE
Ma 11, 2, 4, 6, 8 órákor!
MA UTOLJARA!
SZINES FILM!
VALAHOL A VOLGA MENTÉN
NÖVÉNYEK ELŐTT
Helyárak: 1 és 2 forint.
Hétfőn: 5—7—9 órákor!
SZOVJET FILM
SIVATAGI 13-AK

METEOR
Ma 2, 4, 6, 8 órákor! Utoljára!
DALOLVA SZÉP AZ ÉLET
Hétfőn: SZOVJET FILM!
SIVATAGI 13-AK
E. előadások kezdete: 1—6—8 ó.

Nyolc hónapi börtönt kapott az izgató kulák

Karika Bernát hajdúszoboszlói kulák a dolgozó nép ellensége. — Különösen ádáz gyűlölettel viselkedtek az állami birók, termelőszo-
vekezetű csoportok iránt. Sokáig suttogó propagandát folytatt, terjesztette a kulákok rágalmait és rémhíreket, majd a múlt hónapban több népnevelő és dolgozó paraszti előt nyíltan is izgatott. — Egyformán gyalázta az állami birókat, termelőszo-
vekezetű csoportokat, állást foglalt a tagsítás ellen, majd a demokratikus államrendet is becsmérelte, a legdurvább szavakkal izgatott a demokratikus rendszer és annak

alapítványát ellen, amelyeket megszűntették a kulákok harcosol és kizsákmányoló működését. A népnevelők és dolgozó paraszti jelentették a kulákjagatást a hatóságnak, így indul meg az eljárás Karika Bernát ellen. A debreceni megyei bíróság szombaton vonja felelősségre. A tanúk sorra bizonyították a vádat. A sorra bizonyították a vádat. — A bizonyítási eljárás lefolytatása után Karika Bernátot nyolc hónapi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre, részbeni vagyonelkobzásra ítélték. Az államügyész súlyosbí-
tásért felbontozta.

— A városi tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályán szombaton délelőtt mezővárosi értekezlet volt, amelyen az őszi szüret-velet, betakarítási munkálkodásokkal foglalkozva versenyt hirdet ki egymást a mezővárosok. — Baranya Imre mezőváros az összes feketeföldi mezővárosi hívták ki versenyt és vállalta, hogy október 22-ére, a tanácsválasztás napjára a betakarítást és az összes őszi gabonavevényeket befejezi. — Oláh Ferenc mezőváros az összes homoki mezővárosi hívták ki versenyt az őszi vetési és betakarítási munkálkodások október 22-ig befejezésével. Az összes mezővárosok vállalták, hogy a járásukban a dolgozó parasztság körében megszervezik a versenyt, jsmartevye a Hajdúváros és Hajdúszoboszló versenyt-hívását s mindent elkövetnek e versenyben. A tanácsválasztás napjára Debrecen város területén a munkálkodók befejeződjének.

— Hirdemény. — Felhívja a városi mezőgazdasági osztály mindazokat, akik cseringatlant kaptak, hogy az őszi mezőgazdasági munkálkodók haladéktalanul kezdjék meg, amit az ellenőrző bizottság naponként ellenőrzés a szabótlók ellen a megjelenést megteszi. Mezőgazdasági osztály.

HIRDESSZEN
a „DEBRECEN”-ben!
— NÉPMENÜ 1950. IX. 25—
X. 1. — Hétfő: Ránóty leveles, jöltökáposzta. Kedd: Paradicsomleves, főttészta. Szerda: Bogtácsgulyás, szőlő. Csütörtök: Csontleves, borsó, tejleves, tök, finom bordával. Péntek: Zsenge bableves, tar, horvász hús, Szombat: Zöldszőlő, kelkáposzta főzelék felétel. Vasárnap: Húsleves (észtaival), főtt hús paradicsom mártással és burgonyával.

Császár Ernő
könyvkereskedő
és
Kiss Magdolna
30-án, szombaton délután 6 órákor tartják esküvőjüket a Baptista kápolnában. Szappanos utca 23.

Szabó Éva
és
Szűcs Barnabás
tisztv.
jegyesek.
M. K. E. H.

Anyakönyvi hírek

Születések. Páska Mihály kondás Ebes 32. Erzsébet Katona István npsz Szechenyi u. 73. István, Miksei Sándor MÁVAUT. sólőr Várda u. 15. Zsuzsanna, Lente Kálmán hivatal a, Belkőnk Kálmán, Jaró István hentes és mások.

Hazasságok. Bagó Károly gyári m. Szent Anna u. 36. és Kerekyári Erzsébet Szent Anna u. 36. Harmati János NB tisztv. Fűlöp u. 11. és Balogh Erzsébet Ötvös u. 29. Forráz Mária belkőnkiai aik. Sztáin korút 78. és Tóth Kálmán Sztáin korút 78. Fürster Beia MAV átomászvető Baranya u. 24. és Szentesi Erzsébet Mezős u. 11. Mikó Sándor jökonyvöl Szechenyi u. 13. és Helmi Inkeri Szechenyi u. 13. Molnar Lajos Simonyi ut 10. és Szuján Margit Simonyi ut 10. Nagy Kálmán vegyszereskedő Csapó u. 73. és Fekete Sára Káptany u. 18. Papp János TSZCs tag Belle-gelő 493. és Faragó Julianna Emlerék u. 4. Román Gyula postkai munkatárs Budapest és Elek Anna Sinay Miklós u. 34-b. Iuhá Béla Ifjúkath Székelyhadostály u. 20. és Horváth Mária székelyhadostály u. 20. Sándor Gábor közműves a. Belle-gelő 296. és Papp Emma Belle-gelő 296. Szabó Lajos dohánnyövedéki lakatos Kút u. 24. és Nagy Margit Nyil u. 23. Szabó Gábor aik munkás Málvin u. 6. és Helmezi Erzsébet Csáthy u. 65. Szabó Mátyás cipész a. Gyár u. 6-b. és Gulyás Iona Gyár u. 6-b. Szeghly 76-
kaptak agrónomus Bélahalma és Bagó Katalin Kaba, Szucs Károly Vöröshadsereg útja 75. és Tokaji Magda Vigkötés Mihály u. 6. Tamás József étermi s. Wesselyi u. 125. és Molnar Julianna Tekez u. 76. Tóth László honvéd szkv Bartók Béla út 4. és Csöke Katalin Holló János ut 2. Wiesner Béla dohánnyári tisztv. Sámsoni ut 64. és Mocsár Katalin Tekez u. 4. Lőrincz Sándor kovács s. Venezy u. 11. és Kéki Iona Verseny u. 11.

Hatalozások. Id Kerezi Csánosné Molnar Eszter 63 éves Japán u. 46

SZÍNHÁZ
MŰSOR:
Előadások: este 8, délután 4 órákor

Szeptember 24., vasárnap de. 16: 10: Lilómti, Oleg Kossóv terület 2. sz. (Utt-örök).
Szeptember 24., vasárnap du.: Nincs előadás.
Szeptember 24., vasárnap: Viharos akonyat, Bérletszűnet.
Szeptember 25., hétfő este: Viharos akonyat, Majakovszkij-béret 2.
Szeptember 26., kedd este: Viharos akonyat, Szaniszlav-zkij-béret 2.
Szeptember 27., szerda este: Viharos akonyat, Vorobaj-béret 2. sz.
Szeptember 28., csütörtök este: Viharos akonyat, Csokonay-béret 2. sz. (Bágytem).
Szeptember 30., szombat este: Viharos akonyat, Mátarék-béret 2. sz. (Pedagógus).
Október 1., vasárnap du.: Viharos akonyat, Majakovszkij-béret 2.
Október 1. vasárnap este: Viharos akonyat, Bérletszűnet.
Október 2., hétfő este: Viharos akonyat, Gorkij-béret 2.

NEPRÁDIO
A RAGYANNA:
tanít, tájékoztató, szórakoztató az énrádióm
ARA 380-ft
OKA-ra, OSZ-ra, részletre is kapható

A DEBRECENI SPORTJA

Asbóth József részvételével nagyszabású országos teniszverseny lesz Debrecenben

A teniszidény utolsó nagy versenyét Debrecenben rendezik itt kerületi lebonyolításra a hagyományos Barabás Miklós emlékverseny, amelyen az ország legjobb teniszjátékosai vesznek részt.

A Debreceni Főiskolai DÍSZ teniszszakszervezete a SZÓL-tól és a DÍSZ városi bizottságától karöltve rendezik a versenyt, amely a tisztelt teniszsportnak új lendületet és színt ad. A versenyen indul Asbóth József Magyarország orsz. teniszbajnoka is, aki a világ nagy városában és teniszpályán is nem egyszer sikerrel csatlakozott nagy tudással a verseny a heteken át tartó országos teniszversenyben. Tizenkét versenyszámban lesz rendezve az országos emléktornáé, amely a következő hetekben minden napon a délutáni órákban kerül megrendezésre. Tizenkét versenyszámban lesz rendezve az országos emléktornáé, amely a következő hetekben minden napon a délutáni órákban kerül megrendezésre.

Ez a verseny a teniszsport népszerűsége van kívánva szolgálja éppen ezért a Debreceni és magyar országos teniszszakszervezetek által szervezett versenyek megrendezésére.

HIRDETMEY

Debrecen város területén a diftéria és humó elleni védőoltások fogadására. Védőoltással nem rendelkezők az azonos című, akiknek BCG (gumókóros oltás) oltásukat, ezután a hat hónapig meg nem történt oltásukra 10 óra múlva, différia II. oltásban 19-24 hónapig, diftéria III. oltásban az a társaságok számára, 1. osztályban járó tanulók részére.

Hímítő I. oltásban részvételük azok a csecsemők, akik BCG oltásban (gumókóros oltás) nem részesültek 24 hónapos bétől és az oltás időpontjában 3-6 hónapos koruk, továbbá mindazok, akik a tavasz folyamán diftéria I. oltásban mentek keresztül. Az aitanos iskolák I. oszt. tanulói az iskolák városi orvosai, az iskolákban részvételük védőoltás az iskola igazgatója és az oltó orvos által meghatározott időpontokban.

Belsőégi oltások

1950. év október 2. hétfő október 3. kedd, 4. szerda, 5. csütörtök, 6. péntek és 7. szombat. Az oltás minden nap 10 órakor kezdődik és 15 órakor új, fejeződik be. Az oltás helye Doboz u. 2. sz. alatt, Debrecen város Fertőtenlő Intézetének elkülönített pavilonja.

Tanyai oltások

1950. év szeptember 23. hétfő: Nagymacs 8 óra, Kismacs 11 óra. Hódmezővásárhely 15 óra. Szept. 25. kedd: Csoma 8 óra, Elep II. 10 óra. Esep I. 12 óra. Szept. 27. szerda: Ebes 8 óra, Kunpálháza 11 óra 30 perc. Szept. 28. csütörtök: Hegy 8 óra, Nagyterez 12 óra. Szept. 29. péntek: Percsény 8 óra, Kádárud 11 óra. Védres 8 óra 14 óra. Szept. 30. szombat: Szepes I. 8 óra, Szepes III. 11 óra 30 perc. Október 2. hétfő: Nagycser 8 óra, Fancsika 11 óra 30 perc, Letáti iskola 2 óra. Okt. 3. kedd: Apafája 8 óra, Betontanya 10 óra, Dombostanya 12 óra, Székelyakor 2 óra. Okt. 4. szerda: Diószegi út 8 óra, Banki iskola 11 óra. Okt. 5. csütörtök: Páltag 8 óra, Nyulász 12 óra. Okt. 6. péntek: Halap 8 óra, Alóhoy 11 óra 30 perc, Pipóhegy 2 óra. Okt. 7. szombat: Szita 8 óra 30 perc, Lukánia 11 óra, Harmashegy 13 óra. Okt. 9. hétfő: Mezőhegyesi iskola 8 óra, Hosszúvári út iskola 12 óra, Monostorvári út iskola 14 óra. Okt. 10. kedd: Hortobágy 8 óra, Holtbágyi Halastó 10 óra, Kőműves 11 óra, Virágos tanya 3 óra. Okt. 11. szerda: Salkó 8 óra, Szepes II. 10 óra 30 perc, Szepes IV. 13 óra 30 perc.

Felkérem a szülőket hogy az oltásra kerülő gyermekekkel a hirdetésben felüntetett időpontban és helyen pontosan jelenjenek meg. Az oltandók előzőleg fűrészesben és fehérnemű váltásban részvételük. Az oltásról való indokolatlan elmaradás kihágási cselekmény tárgyat képezi, méltos büntetést von maga után.

VIII. Közegészségügyi és Népjóléti osztály.

Rr Sány László államügyész fájdalommal tudatja, hogy a legjobb edesanyja

Dr. Sány Lászlóné

szül. SZABÓ GIZELLA
63 éves korában 1950. szeptember 20 napján szívvel, hűdéssel meghalt Drága halottunkat szeptember 22 napján a kőrisládayi református temetőben helyezték örök nyugalomra Gyászolják: egyetlen fia menyegzős munkája, testvérei és rokoni.

mára megtekinthető lesz a verseny, pot végig lehet nézni Szakszervezeti mert a részleket eltarthatban 2 forint, a DÍSZ tagoknak pedig 1 forint lesz meg jeggyel mind a három versenynap, ez a három napra szóló jegy.

MA DÖL EL, HOGY MÓRE LESZERZŐDIK-E A LOKOMOTIVHOZ

Egerben szerepel ma a D. Lokomotív

Véleményünk szerint a további szereplés szempontjából sorsdöntő mérkőzés játszik ma délután Egerben a D. Lokomotív együttese II. a csapatnak sikerül-e győznie akkor ismét feljebb kerül és nem szakad le annyira az életpályától. A győzelem megadná a játékosok önbizalmát is, ami az elkövetkező hetekben minden bizonnyal csak hasznára lenne a csapatnak. Ezzel a győzelemmel az utolsó mérkőzésre ismét az együttest, ami egyben az új játékosok hogy minden vérmérsékelt reménye szerrel játszik a szurkolóknak.

A csapatban mint ismeretes edzőválogatott Mór Jánossal, a Debrecenben már működött edzővel tartoznak a debreceni vezetők az elmúlt napokban. Mór akkor azt mondotta, hogy végleges döntést csak vasárnap tud mondani, mert 1950 év szeptember 11. táján a Mezővárosban a Mező és a Lokomotív vezetősége közötti tárgyalás ma délután Egerben, akkor annyit jelent, hogy elfogadta a debreceniek ajánlatát és a csapattal együtt utazik Debrecenbe.

Az ezt mérkőzésen a Lokomotív az elmúlt vasárnap, szeptember 11-én.

tesével veszi fel a küzdelmet. Jól mutatnak: 3:2 a Lokomotív javára.

Rádióközvetítés a válogatott labdarúgó mérkőzésről. A magyar-álbán mérkőzésről vasárnap délután 14.30-tól 17.30-ig hangképekben számol be a Kossuthrádió.

B-tu-D. Epiók II. ker. II. o. bajnoki mérkőzés lesz ma délután 11 órakor a D. Epiók nagyerdei sporttelepén. Mezővár

Novák Ferenc a D. Postás félkarú kerékpárosnak ellopott az MKSZ tulajdonát képező kerékpárját a Kálvin-ter 9. szám alatti ház udvarából. A gép minden akaratán kívül elment a szomszédokhoz és az ellopást a D. Epiók nagyerdei sporttelepén jelentették be.

Az összes röplabda csapat intőzöje kedden délután 6 órakor a sporttelepen rendezik meg Fekkerék a Középiskolák és DÍSZ szervezeteinek sportversenyét, hogy az érdeklődők is jelenjenek meg. Röplabda szövetség

A D. Előre Bakkányb-n, a D. Postás pedig Nyírmezőn játszik ma NB III-as bajnoki mérkőzést.

D. Postás-D. KASE 15:6, NB II. férfi asztalitenisz mérkőzés. A Postás megérdemelten győzött. Győzelmet szereztek: Pencz 4, Nagy 4, Czákó 3, Kerekes 2, Ill. Veres 3, dr. Gyöngyösi II. 2 Kovács.

A D. Postás és a D. Lokomotív kerékpárosai ma Miskolc város háztömbjében a bajnokságot rendezik. A D. Postás kerékpáros szakosztálya kedden délután fél ókor kerékpáros MKH próbát rendez a Mikepécsi úton. A próbán bárki résztvehet aki MKH konyvet magával hozza, rajt a Mikepécsi-úti 2-es számú kilométerkőnél. Jelentkezni Tóth Andornál a D. Postás főtájkánál lehet.

A D. Lokomotív tornászai ma Budapesten indulnak a Vörös Meteor versenyén.

Az NB III-as bizottság legyejmi egyesbírája most tárgyalta a napokban kiállított játékosok ügyét Valu István (Kisvárdai Vasas) és Maliga András (B. MASZOLA) megdörgölték és kartonukra azt rávezették.

A D. Postás NB III-as csapata megvonta a Mezővárosban elvesztett bajnoki mérkőzést azaz az indoklással, hogy az MDTK játékosai tartozás miatt felüggeztették az órást elutasították, mert a mezővárosi csapat nem jászott felüggeztés alatt.

A Mandoki DÍSZ - mint ismeretes - visszalépett a bajnokságtól. Az NB III-as bizottság a bejelentést tudomásul vette. A Mandoki DÍSZ eddigi eredményeit megsemmisítették. Következő a visszalépett tevényt, hogy az EDOSZ elleni elmaradt mérkőzéseket jászvetélt díjat fizessen ki, mivel az elmaradásra nem küldött értesítést.

A Csokonai színház alapfokú labdarúgó bajnokságban szereplő együttese ma délután fél órakor a DTF pályán a Vendéglátók ellen játszik. A színesek csapatának felállítását: Genthő - Bazilics, Komló, Biczki, Körtési, Nagy - Major, Pótor, Kautzky, Boross T. Szabó, Cserejéts, Kiss: Dékány, Szolár.

KOMAROMI u. 13. számú bekelezhető ház sűrűben eladó. 19-81

ELADÓ ház beköltözhető. 600 négyzetföld. Balmazújváros. 19. Téglyakert. 19-76

KILENSZÁZ négyzetföldi gyümölcsös kert ház eladó. Bajdos u. 13. 19-69

FÖLD TELEK (20)

KÖVESUT mellett városköz közel tanyaföld eladó, egy székér eladó. Mester u. 31. 20-103

FÖLD, BÉRELET (21)

KIADÓ béreltbe 10 hold föld Szepesen. Értekezni: Málnézer tér 11. 21-70

KIADÓ föld Percs és Percs környékén 6 hold egy Puszták Káldolyné, Diófa u. 4. 21-79

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

BAKOCZT ingatlanforgalmi iroda Werboczy u. 8. sz. Eladó bekelezhető családi házak, kertek, villák, nagyobb választékban. Telek, szőlő gyümölcsösök mindenféle nagygyűzők és mezőkben. Fűtött nagytelki ház öt üzemeltetővel. Szegettel lakásokkal 50.000 Ft-ig. Hatvan utcai villamos megállóban háromszobás modern adómentes villa alkalmi áron Kossuth baloldali négyzetföld 32.000 Ft. Széchenyi közepéni kettőszobás remek kertes családi ház 50.000 Ft-ig. Balmazújvárosi családi ház 15.000 Ft-ig. DÍSZ utcai vagyonhirdetésen eladó. 22-84

TÁRS (23)

INGATLAN fedeztetre 3000 Ft-tal rövidlejártú kölcsönt keresek kamatra ellátást adok. Cím a kiadóban. 23-111

ELVESZETT (24)

KIOSI zöld papagály, akihez berrélt juttassa vissza. Bathyány u. 7. al. jutalom ellenében. 24-121

VEGYES (25)

TEHENTRÁGYA ingyen elhortható Csap u. 8. 25-125

IDŐSEBB férfit vagy nőt eltartható háziállatnak. „Megbecsülés” jellegre. 25-123

KISZAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA OSEKKSZAM: 61.006

Felirás szerkesztő és kiadó KISS ISTVAN

Szabadság Lapnyomda felirás vezető: Ruzsás

IDOSEBB hírek - a következő részlet felirásokat, hogy novelelk és propagandisták 3 óra. A nőnap előadók 4 óra. Is az üzemi és területi ügyvezetők 5 óra. Nyugatos ügyben jelenjenek meg a központban. Hétfőn délután.

MNDSE nőnapok Hétfőn: Zója Cementipar 2 óra Ruha-gyár 2 óra, Alföld-nyomda 4 óra. Házfelügyelők 7 óra. Magasépítés 5 óra, Magasépítő NV 4 óra, HBV Csap u. 24. 4 óra, Bútorgyár 3 óra. Hétfőn: Kéte-Szerep NV 4 óra, Vagyon ügyel. utcai fel 4 óra.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA Labdarúgás

Stadion, 9: D. Honvéd-D. Előre II. 12: D. Honvéd II-D. Dózsa ker. II. o. - 3: D. Honvéd-Demecseri Lom-bik NB III.

Barok Bolátú Fel 4: D. EDOSZ-Bácsalmás ker. I. o. - 11: Hajdúútú Bútorgyár II-Derecske II. ker. II. o. - Fél 2: Hajdúútú Bútorgyár-D. Postás II. ker. I. o.

OTE pálya, 8: Városl. kertész-D. Egyetem II ker. II. o. - Fél 10: D. Elektromos-Bájláti II. ker. I. o. - 12: Gazgyár-D. KASE II. ker. II. o. 2: D. Dinamo-Hosszúvári ker. II. o.

Epiók sporttelep, Nagyerdei 9: D. Epiók-D. KASE ker. I. o. - 11: D. Epiók II-Betu ker. II. o. - 1: D. Epiók II-D. EDOSZ II. ifj. - 4: D. Epiók DÍSZ-Dózsa II.

Szoboszlai út, 9: D. Meteor II-Hajdúdorog II. ker. II. o. - Fél 3: Kétegyvár-Nagyfűt. ker. II. o.

D. Lokomotív pálya, 3: D. Lokomotív II-D. EDOSZ I. ifj. - 11: Egetemi pálya, 2: Cementipar-Dózsa II. ker. II. o.

Ohányvári pálya, 1: D. EDOSZ-glemezgyári dolgozók barátságos, 3: D. EDOSZ II-Polgári DEFOSZ ker. I. o.

Asztalitenisz

Postás székház (Holló János u.) 8: D. Postás-Ny. KASE NB II. férfi. Városháza, kultúrta-em. 9: D. KASE-D. Meteor NB II. férfi.

Birkózás

Postás székház (Holló János út), Délelőtt 10 óra: D. Honvéd-Nyiregyházi EDOSZ és D. Lokomotív-Ny. EDOSZ NB III mérkőzések.

Kézilabda

Stadion, 11 óra: P. Honvéd-Misk. Epiók NB II. férfi, v. Bán (Kárpái, Szolnok) - 2 óra: D. Honvéd-Bp. Lokomotív NB II. női: v. Bán (Kocsig. Huszár).

Epiók nagyerdei pályája Délután 3 óra: D. Epiók-D. EDOSZ NB II. női: v. Derka (Balogh E., Takács I.).

Kerületi bajnoki mérkőzések. Sportfelügyelőség pálya. Délelőtt, 9: Ruhagyár-Betu III. o. női, v. Takács I. B. Nagy, Szentjóni), 9:30: Honvéd-KASE III o. női: v. Szentjóni (B. Nagy, Bokor), 10:30: Meteor-Tertli II. o. női, v. Bokor (Vadász, Fehér), 11:05: D. Epiók-Meteor III. o. férfi, v. Vadász (Takács I., Bokor). - Délután, 5:25: Betu - Epiók, 6:05: D. Epiók-D. Lokomotív I. o. férfi, v. Balogh F. Malaj (Wranyi), 7: Bútorgyár-D. Honvéd I. o. női, v. Barna J. (Kiss F., Fric), 7:35: Ruhagyár-Betu I. o. női, v. Kárpái B. (Balogh F., Szolnok), 8:10: Ruhagyár-D. Honvéd II. o. férfi, v. Takács I. (Kárpái Barna J.)

Atletika

Egetemi pálya. Délelőtt 10 óra: Egetemi bajnoki verseny (III. és IV. o.) második napja

Teké

D. Lokomotív pálya. Reggel 8 óra: D. Postás I-KSZTE NB II. ifj. Darab - Délután 2 óra: D. Lokomotív II-Ny. KIOSZ ker. bajnoki, v. Szűcs - Hétfőn Lokomotív pálya, 3 óra: D. Lokomotív III-D. Népből ker. bajnoki, j.: Gebei

Géllévezető

Lokomotív lotere Reggel 6 órától megyei csapatbajnokság

TÖMEGSZERVEZETI HIREK

Házfelügyelők szakszervezete ma délután 3 órakor központ: kiküldött részletben közgyűlési tart. Vörös út 53. sz. alatt Balváros II-a parthelyiségben, tagsági könyvet mindenki hozza magával. Megjelenés kötelező.

Szakszervezeti hírek

Búrpari szakszervezet 25-én, hétfőn este 6 órakor taggyűlést tart. Kérjük a szakszervezet, pontosan jelenjenek meg. Vésztől.

Berzseu út 4. és háztömbbizzalmi titkárság az utca és háztömbbizzalmi, kat, hogy rendezés ház tagtervezést 1-2 óra 24-én délelőtt 9 órakor a városi háza nyitandóaktermében. A vállalkozás a romépiteltre átvett nyomtatványokat adják le sűrűben.

KIOSZ hírek - Fodrászok futballisták hétfőn 3 óra. a DTF pályán bajnoki mérkőzésre pontosan jelenjenek meg. - Mezővárosi iparosok részére Hajdú József a szakfeladat a dírtól rövidesen meg fogja tartani, jelentkezni lehet már a szakosztályi jegyzőnél.

KIOSZ hírek, - Ma dé 9 órakor fűszeres szakosztály rendkívüli értekezletet tart, minden kartárs saját érdekében jelenjen meg - Ma dé. fél 11 órakor a dohánykísérősként fontos értekezletet tartanak. - Hétfőn a piaci kereskedők szakosztálya rendkívüli gyűlést tart, 4 órakor, - Hétfőn dé 5 órakor Ietek, Illatzer, vés, műszaki és ügy. szakosztály fontos értekezletet tart - Hétfőn új 7 óra. kor a virág. könyvtár és ifjúsági szakosztály rendkívüli értekezletet tart. Kérjük a kartársak pontos megjelenés!

MNDSE hírek, a következő részlet felirásokat, hogy novelelk és propagandisták 3 óra. A nőnap előadók 4 óra. Is az üzemi és területi ügyvezetők 5 óra. Nyugatos ügyben jelenjenek meg a központban. Hétfőn délután.